

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 46

(45-tieji metai) 1985 LAPKRIČIO - NOVEMBER 14 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪSŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOSIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

PAR VIENA KILPA ŠNIPŲ UŽGYNĖJE

Tarytum tikrame detektyviniame romane, sovietinio saugumiečio Vitaly Yurchenko istorija dar vis iškelia naujas paslaptis ir atidengia naujas intrigas. Kaip jau rašėme, Yurchenko šią vasarą Romoje pabėgo pas amerikiečius, o prieš kelias savaites vėl grįžo į Sovietų Sąjungos ambasadą Washington'e, tvirtindamas, kad esą buvęs amerikiečių žvalgybos (CIA) pagrobtas, jėga atgabentas iš Italijos į JAV-es ir čia kažkokiais narkotikais apnuodytas, esą nežinas ką kalbėjęs ir ką veikęs. Ar ta jo pasaka patikės budrios Kremliaus akys bei ausys, jau kitas dalykas, bet amerikiečių spauda tvirtina, kad sovietų šnipą paskatino grįžti namo nepasisekusi meilės istorija. Iš pradžių buvo nurodyta vieno sovietinio prekybos atstovo žmonos savižudybė: ji Toronte išsoko iš kažinkelinto aukšto ir užsimušė. Buvo tvirtinama, kad Yurchenko su ja matėsis slapta Kanadoje prieš pat jos mirtį. Buvo tvirtinama taip pat, kad ji esą į Kanadą nelegaliai atgabeno amerikiečių saugumiečiai. Po to pasimatymo rusė nusižudžiusi. Betgi kiek vėliau Kanados spauda tai užginčijo. Tada ir amerikiečiai (Los Angeles Times) vieną dalį pirmąsios istorijos patikslino: esą Yurchenko buvo atgabentas CIA agentų į Montreallį, kur jis matėsi su Sovietų Sąjungos konsulo žmoną Valentina Yereskovską. Šią jis esą pažinęs net septyneris metus ir tarp jų būta meilės ryšių. Ties patys šaltiniai teigia, kad Yurchenko prašęs jos kartu apsigyventi JAV-se, bet ji atsisakiusi ir dėlei to Yurchenko puolęs gilion depresijon ir pagaliau nutaręs grįžti atgal į Sovietų Sąjungą. Sovietų Sąjungos generalinis konsulas Montrealyje šią žinią kategoriškai paneigė ir pavadino ją bjauriu melu. Įdomu betgi, kad Kanados šaltiniai dabar teigia, jog toks pasimatymas tikrai įvykęs. Taip pat įdomu, kad konsulo žmona skubiai išvyko atgal į Sovietų Sąjungą, o pats konsulas atsisakė apie tai kalbėti su reporteriais.

UKRAINIETI GRĄŽINO PRIEVARTĄ TAUTŲ KALĖJIMAN

Kaip skirtingai traktuojami šiaurės Amerikoje o ypač JAV-se, politiniai pabėgėliai įrodo ukrainiečių jūrininko Miroslav'o Medvid'o, 25 metų amžiaus likimas. Jeigu jis būtų

buvęs vienos nuolat linkniuojamos bei proteguojamos mažumos atstovas, niekas niekad nebūtų tylėjęs ir jo nebūtų grąžinę į sovietinį laivą, o vėliau atgal į Sovietų "rojų" ir, žinoma, koncentracijos stovyklas. Žiauriai, neteislingai ir tiesiog visiškai kvailai pasielgė amerikiečių policija, kuri du kartu iš sovietinio "Maršal Koniev" laivo išsokusi ir krantan atplaukusį ukrainietį jūrininką Medvid, neatšilvelgdami į jo prašymą politinio prieglobsčio, vėl jį grąžino į sovietų garlaivį. Vėliau tie patys valdininkai aiškinosi, girdi, jie nesupratę ukrainietiška. Įdomu, kad jiems neatėjo į galvą mintis paieškoti vertėjo, nes JAV-se yra keli milijonai ukrainiečių kilmės žmonių. Nepadėjo net skubūs ir gausūs ukrainiečių demaršai Kongrese bei aukščiausiose JAV-ių institucijose: ukrainietis Medvid, kuris iš desperacijos persiplovė riešo gyslas, liko ant laivo ir buvo išgabentas į plačiąją "tėvynę". Visdėlo esama ir demokratijose antros, jei ne trečios, eilės piliečių...

BULGARUI PAVYKO PABĖGTI

Geresnis, atrodo, likimas laukia bulgaro Jordan'o Krastov'o, negu vargšo ukrainiečio Medvid'o. Krastov'as buvo dalyvis bulgarų gimnastų komandos, kuri dalyvavo Pasaulinio Gimnastikos Čempionato varžybose Montreale miesto. Tose varžybose Krastov'as nepasirodė. Pasklido gandai, kad jis esą pasiprašęs politinio prieglobsčio ir liksiąs Kanadoje. Bulgarų komandos vadovas tą žinią kategoriškai užginčijo, tvirtindamas, kad jo komandoje netrūksta nė vieno nario. Komanda jau išvyko į Bulgariją. Tačiau Kanados ir Quebec'o provincijos saugumas, pasirodo, prasidėjęs varžyboms lapkričio mėn. 1 d., jau buvo painformuotas apie dingusį bulgarų gimnastą. Buvo taip pat kalbama, kad tasai bulgaras esąs pasislėpęs pas bulgarų bendruomenės asmenis Montreale miesto. Surėtė du Quebec karininkas Ronald Brunet spaudai pareiškė, kad jis nei neigias, nei teigias žinią apie politinį pabėgėlį. Girdi, saugumo policija apie tai nieko nežino. Tačiau faktas, kad Krastov'as į Bulgariją su savo komanda neišskrido.

TERORISTAI PAČIOSE JAV-SE

Amerikiečių FBI (Federal Bureau of Investigation) ieško kaltininkų, kurie išsprogdo bombas trijose JAV-ių vietovėse, nužudydami

mi du asmenis ir sunaikindami trečiojo gyvenvietę. Dėl visų trijų tero aktų įtariami kraštutinės Žydų Gynybos Lygos (Jewish Defence League - JDL) nariai. Š.m. rugpjūčio mėn. 15 d. sprogdus minėtai bombai, buvo mirtinai sužeistas Tscherim Soobzokov, tariamai buvęs SS karininkas. Tai įvyko Paterson mieste, N.J. Š.m. rugsėjo mėn. 6 d. tariamai karo nusikaltėlio Elmars Sprogis namai sunaikinti, sprogdus padėtai bombai; jis pats išliko gyvas tik todėl, kad buvo išvykęs. Tai įvyko Long Island, N.Y. Trečioji padėta bomba užmušė Alex Odeh, kovotoją už arabų teises, Santa Ana mieste. Odeh buvo Vakarinio Pakaraščio Amerikiečių-Arabų Priesiskrimacijos Komiteto narys. Nors JDL neprisipa-

žįsta atlikusi tuos teroro veiksmus, po Sprogio namų susprogdinimo anoniminis asmuo telefonu pranešė, kad tai įvykdžiusi Žydų Gynybos Lyga. Irv Rubin septynis tūkstančius narių turinčios lygos vadovas, pareiškė, patraukęs FBI teisman už jo lygos įžeidinimą, jei FBI neįrodys kaltės ir nesuims kaltininkų. Girdi, kitu atveju, žydai gali tapti keršto objektais.

Charakteringa, kad ši žinutė pasirodė tiksliai dabar Montreale dienraštyje "The Gazette" ir viena iš pačių paskutiniųjų puslapių (E. sekcijoje, 7 psl. lapkričio mėn. 11 d. numeryje) nors, kaip jau seniai buvo žinoma ir pranešta JAV-ių spaudos, patys pirmieji teroro aktai įvyko jau prieš trejis mėnesius.

Karo veteranas Richard Martineau LAPKRIČIO 11 d. prisimena "per visus metus"

PRISIMINTI ŽUVĘ KANADOS KARIAI

Kiekvienais metais Kanadoje ir kaimuriose Europos šalyse vienuoliktąjo mėnesio vienuoliktąją dieną ir vienuoliktą valandą pagerbiami visi kariai žuvę Pirmojo ir Antrojo Pasaulinio bei Korėjos karu metu. Mėnuo, diena ir valanda atitinka laiką, kai buvo pasirašytos paliaubos, baigus Pirmąjį pasaulinį karą. Visuose Kanados miestuose ir miesteliuose lapkričio vienuoliktąją padedami vainikai prie

žuvusiųjų paminklų, pasakomos kalbos, pasimeldžiama ir žuvusiųjų atminimas pagerbiamas tradicine trimito melodija (ji pučiama laidojant žuvusius fronte) bei patrankų saliotu. Tą dieną visi pajėgūs žygiuoti minėtų karų veteranai dalyvuoja iškilmingame parade. Daugelio jų krūtinės puošia ilgos eilės pasižymėjimo ženklų, ordinarų ir medalių. Taip dėkinama tauta prisimena ir pagerbia tuos, kurie žuvo, kad kiti galėtų gyventi laisvi.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

KITAS FIZINIS LIETUVOS KUNIGO UŽPUOLIMAS

Vakarų pasiekė žinia, kad š.m. rugpjūčio 22 d. Lietuvoje buvo bandyta nužudyti buvusį Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto narį kun. Vaclovą Stakėną.

Patikimi šaltiniai praneša, kad rugpjūčio 22 d. naktį pas Krokialaukio kleboną kun. Stakėną atvyko dvi moterys, kurios prašė greitai su jomis važiuoti pas ligonę. Nors klebonas buvo ką tik aplankęs ligonę, jos įrodinėjo, kad ji turinti dar ką pasakyti. Klebono seseriai, jo šeiminiškai protestuojant, jis visvien išvyko, nes anot paties klebono, "jo kaip kunigo pareiga".

Pakeliui taksai sustojo ir į jį Hipo du vyrų. Nors kunigas sakė, kad nepatogu priimti daugiau keleivių, nes veža Švenčiausį, vyrai nekreipė dėmesio. Kiek pavažiavus, taksai miške sustojo. Vyrų tada ištraukė kunigą iš automobilio, surišo rankas už nugaros ir kojas guminėm virvėm, burną užkimšo kojine ir jį tempė tolyn į balą.

Gerokai patempus, taksai vairuotojas pasakė "gana" ir taip paliko kunigą neįtemptą į balą. Paskui visi skubiai nuvažiavo.

Likęs kunigas vienas bandė gelbėtis, trynė surištas rankas ir kojas į medį. Kiek atsipalaidavęs, nušliaužė iki kelio. Šaukėsi pagalbos, bet mašinos važiavo ir nesustojo. Tačiau po kurio laiko važiavo vienos parapietės sūnus motociklu su ja, ir jie, pastebėję kunigą, tuoj sustojo. Jie paėmė kunigą ir nuvežė į miliciją. Milicija nedėjo didelių pastangų surasti kaltininkų.

Miške bandė surasti Švenčiausį, bet nesurado. Liudininkai matė nutrintą medį, į kurį kunigas trynė rankas, bandydamas jas atpalaiduoti.

Kun. Vaclovas Stakėnas yra 51 metų amžiaus, buvo stiprios sveikatos, tarnavęs kariuomenėje. Prieš paskiriant klebonu į Krokialaukį, jis buvo vikaru Garliavoje, kur sėkmingai dirbo su jaunimu. 1980 m. jis įstojo į TTG Katalikų Komitetą. Kunigų areštams bei valdžios grasinimams ir likusiųjų narių tardymams padidėjus, galimybės Komiteto veiklai pablogėjo, ir Katalikų Komitetas nuėjo pogrindin.

PRANEŠA ELTA

VLIKO VALDYBOS POSĖDYJE

Š.m. spalio 12 d. įvyko VLIKO Valdybos posėdis.

- Posėdyje dr. Krivickas painformavo apie paruoštą memorandumą Kultūros Forumui Budapešte. Buvo aptartas dr. K. Jurgėlos knygos "Lithuania and the United States" išleidimas. Būtų išleista apie 600 egzempliorių. Galutinius knygos išleidimo reikalus sutvarkyti pavesta pirm. dr. K. Bobeliui ir dr. K. Jurgėlai.

- Dr. K. Bobelis pranešė Valdybos posėdyje spalio 12 d. apie VLIKO raštą JAV Valstybės Sekretoriui Shultz'ui dėl OSI veiklos ir apie amerikiečių susidomėjimą dėl Balio Gajausko išlaisvinimo iš sovietų Gulago. Atsakant į prašymą įsijungti į Gajausko komitetą, nutarta pasiūlyti ELTOS atstovę M. Samatiengę.

- Ryšium su prezidento Reagan'o susitikimu Ženevoje su Gorbačiovu, nutarta paruošti trumpą raštą prez. Reagan'ui Lietuvos reikalui.

- Nutarta peržiūrėti Kopenhagos Tribunolo ir Taikos ir Laisvės Žygio medžiagą, galutinai baigiant ją paruošti išleidimui knygos forma. Tada atliks specialią VLIKO Valdybos komisiją.

- Aptartas PLB pasiūlymas surengti veiksmų konferenciją. L. Grinius referavo apie pasitarimą su PLB atstovais. L. Grinius įgaliotas dėl konferencijos sušaukimo parašyti PLB-nei.

Taip pat buvo pranešta apie š.m. gruodžio 6-8 St. Petersburg, Floridoje, įvyksiančio VLIKO Seimo numatytos darbotvarkės, apie lapkričio 2 d. Chicago'je ALTO suvažiavimą bei Tautos Fondo parengimą Chicago'je spalio 27 d. Toliau buvo aptarta visa eilė einamųjų reikalų.

- Posėdžio pabaigoje inž. R. Bačkis padarė pranešimą apie Prancūzijos lietuvių veiklą ir ypač apie lietuvių gražų pasirodymą demonstracijose prieš Gorbačiovą, jo apsilankymo metu Paryžiuje. Jis pasakė, kad po Kopenhagos Tribunolo ir Laisvės išvykos Baltijos jūra, Prancūzijoje labai padidėjo susidomėjimas Baltijos valstybių reikalais. R. Bačkis prašė paramos paruošti informacijos apie Lietuvą prancūzų kalba.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

XII-sios KRAŠTO TARYBOS TREČIOJI SESIJA

KLB SUVAŽIAVIMO ATIDARYMO ŽODIS. Kalba H. Štepaitis.

KLB-nės Garbės Teismo narys J. Adomaitis perskaitęs pranešimą, įteikia suvažiavimo sekretoriui, kurį sudarė Birutė Nagienė ir J. Šiaučiulis. Abi nuotraukos L. Girinio

KLB TARYBOS III-ČIOJI SESIJA vyko Montrealyje š. m. spalio mėn. 26-27 d. d. „Aušros Vartų“ Parapijos salėje ir Seselių Namų patalpose.

Šeštadienį, spalio 26 d., 9 val. ryto prasidėjo registracija ir po valandos Sesijs buvo oficialiai atidaryta.

Visus atvykusius pasitiko dr. Milda D a n y t ė, kuri užregistravo dalyvius, išdalino informacijas ir vardines korteles.

KLB Montrealeio A-kės Valdybos pirmininkas Arūnas S t a š k e v i č i u s pasveikino visus atvykusius ir palinkėjo ištvėrmės ir darbingumo.

Invokacijai pakviestas kun. St. Š i l e i k a perskaitė šiuos žodžius:

"Viešpatie, pavergtoji Lietuva daug tikisi iš išeivijos, bet priešio letena tą išeiviją lėtai smaigia, neišleisdama naujų jėgų ir palikdama mirties išretinimui net geriausius jos veikėjus. Mūsų viltys tik Tavyje, gyvybės davėjau Dieve! Tavo rankose glūdi asmenų ir tautų gyvenimas. Viešpatie, išlaikyk gyvą mūsų tautą! Okupacija, nutautinimas ir moralinis smukdymas Lietuvoj tenenukankina mūsų visuomenės, o išeivijoje svetimybės jūra teneatskiekdžia nei paskandina mūsų tautos išeivių. Tegul Kanados Lietuvių Bendruomenė pajunta galingą Tavo pagalbos ranką ir ten, kur neranda paramos nei pas svetimus, nei pas savuosius, tegul dirba-kovoja vienybėje su Tavimi, niekad nenustodama vilties visagale Tavo pagalba. Amen."

H. Š t e p a i t i s, pradėdamas tolimesnę eigą, tylos minute paprašė pagerbti per paskutinius metus mirusius Tarybos narius: Praną P a u k š t a i t i, Bronių P o v i l a i t i ir Antaną R i n k ū n a. Prezidiuman pirmininkauti pasiūlytas Vincas P i e č a i t i s, sekretoriauti B. N a g i e n ė ir J. Š i a u č i u l i s. Buvo sudaryta Mandatų ir Rezoliucijų Komisijos.

Sesijos p-kas V. Piečaitis patiekė dienotvarkę, kuri 2 psl.

KANADOS PARLAMENTARAI KRITIŠKI DĖL SOVIETŲ TEIKIAMOS INFORMACIJOS

V. A. Svilpys

Deschėnes Komisija pradėjo nacių karo nusikaltėlių klausimo tyrinėjimą š. m. vasario mėnesį, bet jau birželio mėnesį jos advokatai pareiškė, kad jie linkę priimti sovietų siūlomą informaciją ir net vykti į Sovietų Sąjungą informacijos rinkti. Ta kryptimi didelis spaudimas buvo daromas žydų organizacijų ir Amerikos OSI įstaigos, kuri jau keleri metai priima sovietų tiekiamą medžiagą.

Nacių karo nusikaltėlių pajieška Amerikoje ir Kanadoje koncentruojasi į Rytų Europos kilmės žmones, tuo tarpu daugiausia į ukrainiečius ir baltiečius. Vos įkūrus Deschėnes komisiją, sekancią savaitę Wiesenthal, "nacių medžiotojas", paskelbė, kad 218 ukrainiečių, buvusieji ukrainiečių tautinių kariškių dalinių karininkai yra dalyvavę žudynėse. Komentarai spaudoje pasidarė, kaip ukrainiečių grupės ir dabar gyvenančių Kanadoje – juodinimas. Taip apkaltinti ukrainiečiai ėmėsi žygių ginti tautinį ukrainiečių vardą. Ukrainiečių Kanados bendruomenė įsteigė specialią komisiją (Civil Liberties Commission), kuri suorganizavo specialų fondą surinkti 1,000,000 dolerių išlaidoms padengti.

Tarp įvairių veiklos priemonių organizuota laišku rašymas (30,000 kortelių adresuotų ministeriui pimininkui Mulroney); delegacijos kreipėsi pas savo rajono parlamento narius, prašydami pasipriešinti Deschėnes Komisijos vykimui į Sovietų Sąjungą. Kitų etninių grupių paskirti asmenys taip pat veikė šia kryptimi.

Tokios pastangos duoda rezultatus. Iš visų trijų politinių partijų trys pavieniai parlamento nariai padarė parlamento posėdžiuose (savo asmeniškai) pareiškimus, pasmerkdami planuojamą kelinę į Sovietų Sąjungą rinkti informaciją. Tai konservatorius Andrew Witer, parkdale-Toronto (1985.IX.27), liberalas John Nunziata, York-Toronto (1985.IX.27) ir iš naujos demokratų partijos Ernie Epp, Thunder Bay, Ontario (1985.X.1).

Nepasitenkinimą pareiškė spaudos atstovams ir kiti parlamento nariai, kaip Jack Shields, Athabasca, Alberta; David Kilgour, Edmonton; John Obstrom, Willowdale-Toronto; Alex Kindy, Calgary; Don Blenkarn, Mississauga South; Robert Horner, Mississauga North. Kai kurie iš jų prašė leisti jiems liudyti viešuose apklausinėjimuose, bet teisėjas Deschėnes jų prašymą atmetė.

Oficialus vyriausybės nusistatymas yra, kad įsteigus teisingą pajieškos apklausinėjimo komisiją, vyriausybės atstovai neturi reikšti savo nuomones iki Deschėnes Komisija nepabaigs savo tyrinėjimų ir pristatys raportą. Tokį spaudimą daro ir žydų organizacijos bei jų spauda. Pagal spaudos reporterius ir kai kuriuos parlamentarų, nepritariančiųjų parlamentarų skaičius yra žymiai didesnis.

SESIJOS DALYVIAI POSĖDŽIO METU.

Nuotr. D.N. Baltrukonio

buvo tradicinė, tačiau savyje buvo sukaupusi šios Tarybos labai rimtų darbų klausimus, ypač visuomeninės veiklos ir kultūrinės komisijos srityse. Labai aktualus punktas – pranešimas Kanados Lietuvių Komiteto Žmogaus Teisėms Ginti.

Sesijos suvažiavime dalyvavo 34 nariai ir 2 svečiai.

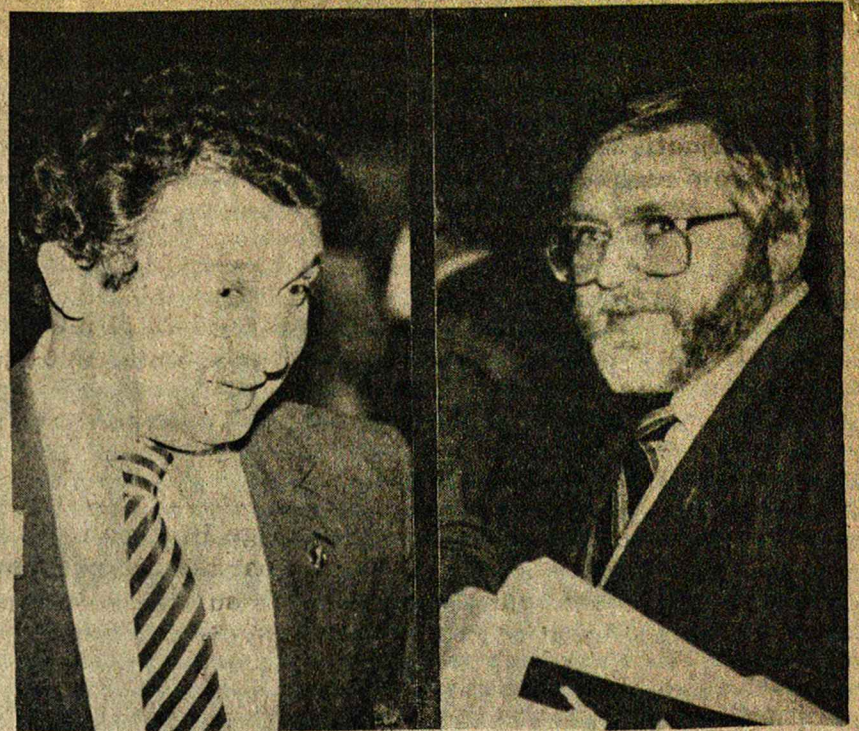
Į šią Sesijs buvo atvykęs ir PLB-nės p-kas Vyt. K a m a n t a s, kuris visus pasveikino ir padėkojo Kanadai už artimą bendradarbiavimą.

Perskaitytas sveikinimas Lietuvos generalinio konsulo dr. J. Ž m u i d z i n o. Žodžiu perduoti sveikinimai savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva" ir Šalių Rinktinės Kanadoje.

Pagal nustatytą tvarką, pranešimus padarė H. Š t e p a i t i s. J. K r i š t o l a i t i s išdėstė pranešime išskėlė jau labai aktualiu tapusį reikalą – samdymą daliniam laiku asmeni, kuris profesionaliai galėtų atlikti gausius raštinės darbus, išsiuntinėti pakvitavimus ir kt. Pasirūpinta ir gauta tam tikslui patalpa. Šis stūlymas jokių abejonių nekėlė ir jį lieka tik techniškai tuojau pat vykdyti.

Svarbų raginimą išskėlė adv. Joana Kuraitė – L a s i e n ė: turime aktyviau dalyvauti Kanados politinėje veikloje. Apibūdino Kanados vyriausybės pasikeitimų sudarytus kai kuriuos keblumus. Juos reikėjo nuolatos tvarkyti kai kuriems mūsų veikėjams, pasireiškiantiems Kanados visuomeniniame gyvenime. Toks raginimas keliamas jos /ir kitų veikėjų / nebe pirmą kartą ir jo svarba kasmet darosi stipresnė.

Visiems labai įdomus punktas buvo Ottawoje vykusios Helsinkio Konferencijos eiga, paruošti memorandumai bei dokumentinės parodos reikšmė. Atstovavimas buvo paruoštas profesionaliai. Nusiskusta, kad Kanados vyriausybė labai vengė duoti tikslesnių informacijų apie konferencijos laiką, eigą, vietas ir t.t., daugiau žinių apie tai buvo galima išgauti per Ameriką. /bus daugiau/

PARLAMENTO NARIAI. Kairėje: Andrew WITER (P.C.) Parkdale, Toronto. Dešinėje: Ernie EPP (NDP) Thunder Bay, Ont.

HOUSE OF COMMONS

Tuesday, September 24, 1985

WAR CRIMINALS

OPPOSITION TO SOVIET AUTHORITIES PROVIDING EVIDENCE

Mr. Andrew Witer (Parkdale-High Park): Mr. Speaker, yesterday the Deschenes Commission of Inquiry heard arguments regarding the possibility of the Commission travelling to the Soviet Union to gather evidence. Taking into consideration the abominable record of human rights violations by the U.S.S.R., does the Commission really expect to find evidence that has not been tampered with and tainted?

Members of Parliament asked to appear before the Commission to address this very question of Soviet evidence and the merits of such a proposed trip. They were denied the opportunity to voice their views and those of their constituents. How can the Commission naively believe that Soviet authorities have justice in mind when they themselves committed atrocities during the war and continue to be the most repressive Government in modern times?

It is even more surprising, Mr. Speaker, to hear groups which so effectively discredited the Soviet judicial system, especially with regard to trials against Soviet citizens, now argue that the Commission would be shirking its responsibility if it did not go to the U.S.S.R. The Commission would be in a jurisdiction where the presumption of innocence and judicial independence are not the rule of law. If such evidence is accepted by the commission established by the Government of Canada, it will, in effect, be approving and accepting the present legal system of the U.S.S.R., a system that is corrupt. Canadians will never give approval to such abrogation of fundamental freedoms.

HOUSE OF COMMONS

Tuesday, October 1, 1985

WAR CRIMINALS

COMMISSION'S TERMS OF REFERENCE

Mr. Ernie Epp (Thunder Bay-Nipigon): Mr. Speaker, on Saturday the Ukrainian-Canadian Committee and several other organizations of Canadians with roots in the Baltic region and south Europe sponsored full-page newspaper advertisements asking "Why Discriminate?" The focus of their concern and anger is the Commission of Inquiry on War Criminals appointed by the Government on February 7 of this year.

It is clear by now that the Prime Minister (Mr. Mulroney) made a grievous error in focusing the attention of the Commission only on persons responsible for war crimes related to the activities of Nazi Germany during World War II. The Canadian Government should long ago have dealt with the persistent charge that our country has harboured war criminals. However, the Government made its action unnecessarily divisive by failing to authorize the Commission to look for persons who committed war crimes related to the activities of powers other than Nazi Germany.

All of the judicious qualities for which the Commissioner is noted will be required for him to fulfill his responsibilities properly. He will need to be particularly careful in ensuring that documents drawn from archives located within the Soviet Union are authentic and that witnesses testify freely. Even while he does justice in these ways, the Commissioner is finding the terms of reference he was given being criticized as being partial. When it is vitally important that justice be seen to be done regarding war crimes, Ukrainian-Canadians feel themselves the unexpected victims of an attack of "Mulroneism".

HOUSE OF COMMONS

Friday, September 27, 1985

WAR CRIMINALS

DESCHENES COMMISSION—OPPOSITION TO PROPOSED U.S.S.R. VISIT

Mr. John Munziata (York South-Weston): Mr. Speaker, one of the many aspects of the Nazi system that revolted and disgusted Canadians was its system of justice. The concept of Nazi justice is in itself a contradiction in terms because there was no justice in Nazi Germany. Individuals were jailed and often executed without the slightest regard for the principles of natural justice.

One of the other regimes which has shown contempt on a massive scale for the concept of justice as we know it is the Soviet Union. The gulags, the mental hospitals, the KGB, and the long history of Soviet human rights abuses should provide us with enough examples of Soviet justice to make us distrust that system absolutely. Yet Mr. Speaker, the Deschenes Commission of Inquiry on war criminals is now considering travelling to the Soviet Union to hear evidence as part of its investigation.

• (1110)

Every Member of this House wants to see us track down those responsible for committing atrocities during the war. We all feel that these individuals must be brought to justice. But if we are to uphold the standards of our system of justice then, justice must not only be done, it must also appear to be done. The use of Soviet evidence by the Deschenes Commission must be rejected if we are to uphold our own standards. There is some powerful symbolism here. If we use Soviet evidence, are we not perilously close to adopting the same tactics as those we are seeking to prosecute?

I call on the Government to prohibit the Commission from travelling to the Soviet Union to gather evidence.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JALTOS AUKOS

/ tęsinys /

Vis dėlto, nevisi kaukaziečiai kareiviai Italijoje buvo repatrijuoti, kaip kad planuota. Netoli Neapolio, Aversa vietovėje stovyklos gyventojus sudarė apie 800 čečėnų, ingušų ir kitų Sovietijos musulmonų. Stovyklos komendantu buvo pulk. Charles Finley, priklausantis Royal Artillery, bet tuo metu dirbantis DP pakomisėje. Tuoju po "V Day" buvo gauti įsakymai pergabenti tuos sovietų piliečius į Leghorn'ą, kad Sovietų Repatriacijos Komisija juos pervežtų namo.

Traukinys pajudėjo. Juos lydėjo amerikietis ir britų karininkas. Britų karininkas, kuris raportavo apie šį įvykį buvo tikrumoje Baltasis rusas/kas dažnokai anuo metu pasitaikydavo/. Jo vardas George Hartman'as. Pulk. Finley, tiek fiziniškai, tiek moraliniu charakteriu praaugęs vidutiniškumą, žiūrėjo į šias pareigas su didžiausiu pasibjaurėjimu. Tad atitinkamai sugebėjo visa tai taip suaranzuoti, kaip nebuvo numatę Karo Įstaiga ir dar mažiau Užsienio Reikalų Įstaiga. Traukinys pagal tvarką pasirodė Leghorn'e... ir tada lygiai taip pat tvarkingai nupūškavo atgal. Neapolyje belaisviai buvo skubiai susodinti į laivą. Iš uosto jie plaukė į Egiptą, kur buvo perduoti karaliaus Farouk'o globai.

Karalius Farouk'as, Jeruzalės mufti, Arabų Lygos Sekretoriatas ir kiti musulmonų vadai buvo labai susirūpinę pagalba savo persekiojamiems bendros religijos žmonėms. Buvo patvirtyta, kad įvairūs Arabų kraštai sutiktų priimti tam tikrą kvotą sovietų musulmonų. Kpt. Denis Hill vėliau, po eilės metų sužinojo, kad grupė 100 kardinų, kuriuos jis buvo išgelbėjęs atrankoje nuo repatriacijos 1947 m. gegužės mėn. "Eastwind" operacijoje- nukeliavo į Damaską, kur ir dabar dar dalis jų tebegyvena. Kiek žmonių buvo tokiais būdais išgelbėta, niekada gal nebus galima sužinoti, bet spėjama, kad 1946 m. dar apie 80.000 žmonių buvo užkliuvę Vakaruose ir jau jėga vargiai buvę repatrijuoti.

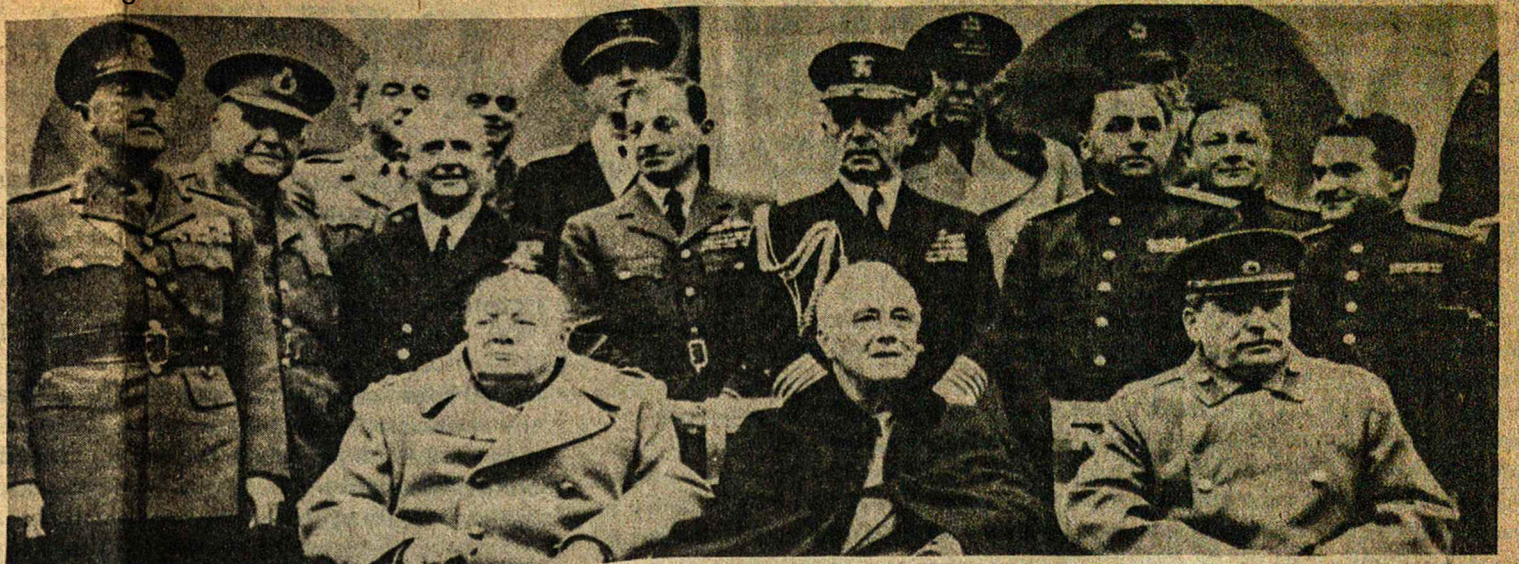
Vokietijoje

Didžiosios repatriacijos prasidėjo tuojau po vokiečių kapituliacijos 1945 m. gegužės mėnesį. Nors tūkstais buvo gabenami laivais, bet karo veiksmams sumažinus laivų skaičių, dar daugelis belaisvių pervežimų buvo atidėliojami mėnesiais. Be to, masės rusų, vokiečių belaisvėje turėjo būti išlaisvinti. Jie buvo arba karo belaisvių stovyklose, arba dirbantieji kaip Hiwis/savanoriai/ Wehrmachto daliniuose arba vergų sąlygose/Ostarbeiter/dirbę fabrikuose ir ūkiuose. Po besąlyginio kapituliacijos 8 gegužės, ne tik tie milijonai vargstančių tapo staiga laisvi, bet esant Alijantų daliniams pačiame Vokietijos viduryje, buvo galimybė sutvarkyti jų repatriavimą sausuma.

Konkrečius dėl tokio transporto patvarkymo vyko Halle Dalyvavo Sovietų atstovai iš jų Vyr. Karinės vadovybės iš vienos pusės ir Vokietijos atstovai SHAEF bei Italijos AF HQ. Iš kitos.

Gegužės 22 d. SHAEF pasirašė planą, kuriame buvo specifiniai pažymeta: "Visi buvę karo belaisviai ir SSSR piliečiai, išlaisvinti Alijantų ir visi buvę karo belaisviai ir Alijantų valstybių piliečiai, išlaisvinti Raudonosios

PIRMAME SUSIRINKIME tarp ALEXANDER (kairėje) ir STALINO, įvyko 1945 m. trijų galimųjų Jaltos konferencijoje. Jis pasisakė, kad Staliną sunku išanalizuoti.

Armijos, bus perduoti per kariuomenių rubežius atitinkamiems karo komendantams kiekvienos pusės".

Priėmimo ir perdavimo punktai buvo išvardinti ir to kolosalaus projekto vykdymas nedelsiamas: "Perdavimas ir priėmimas bus pradėdamas vykdyti praėjus 24-rioms valandoms po šio Plano pasirašymo..."

Jau nuo pat pirmojo kontakto su Raudonąja Armija buvo neformaliai perduota apie 20.000 rusų. Rusų kaptonas, turbūt vienintelis sugebėjęs iš tos grupės pabėgti, prisiminė amerikiečių atliktą 3.000 jo tėvynainių perdavimą iš Plaven stovyklos Raudonajai Armijai, esančiai kitoje Elbės upės pusėj.

Po Halle susitarimų pasirašymo, liepos 4 d. jau mažiau kaip 1 ir 1/2 milijono rusų buvo pervežti į Sovietų zoną Vokietijoje. Kokia proporcija jų tarpe tarp norinčių ir nenorinčių grįžti- niekada negalės būti tiksliai nustatyta.

Amerikiečių IO-ties tonų sunkvežimiai juos gabeno į geležinkelio vagonus, kurie laukė jų miškuose. Taip prasiėjo jų ilgoji kelionė. Birželio mėn. 6 d. iškelavo paskutiniai kontingento žmonės. Nors gen. Wilson'as pats permatė, koks galėjo būti jų likimas, tada tik nedidelis rusų DP skaičius numatė ką nors panašaus į tai, kas jų laukė.

Kelioms savaitėms po "VE Day", zonos tarp Rytų ir Vakarų okupacinių pajėgų Vokietijoje ir Austrijoje, pagal susitarimą buvo iš naujo suderintos.

Birželio 29 d. Amerikos gen. Clay susitiko maršalą Žukov'ą, jo vyriausioje būstinėje aptarti detales.

"Maršalas Žukov'as iškėlė Sovietų piliečių- buvusių belaisvių, išvietintų asmenų klausimą... Jis pareikalavo, kad stovyklos būtų paliktos nesunaikintos, kad rusų karinė vadovybė galėtų jas perimti... Rusai siūlo, kad amerikiečiai perimtų ir išsigabentų išvietintus asmenis, bet paliktų rusus. Generolas Clay pasakė, kad amerikiečiai leis pasilikti tiems, kurie to norės, bet nepasileis rusų, nebent per apsirikimą, ką galima būtų vėliau atitaisyti".

Tai buvo patogus būdas atsipalaiduoti nuo geros dalies rusų, nenaudojant ir taip jau perkrautų transporto priemonių.

Royal Artillery kapitonui N. F. Chawner'ui buvo pavesta viena tokia stovykla, kur turėjo būti pasikeista vadovybė. Joje/Mecklenburg'e, prie Hagenow/ tarpe kitų buvo ir 2.000 rusų gyventojų. Jis, kaip ir gen. Wilson'as apibūdino juos esant paprastos nerūpestingos sielos žmonėmis. Jis tačiau pastebėjo, kad kai ką, kas parodė, ką jiems

Barikada Paryžiuje karo metu.

ruošė Sovietų vyriausybė. Prieš Sovietų pajudėjimo Vakarų kryptimi datą, buvo išsiųsta eilė traukinių su rusais. Vienas iš kpt. Chawner'io kolegų juos lydėjo. Jis pranešė, kad jau visai artėjant prie Raudonosios Armijos rubežiaus, traukinį sustabdė Sovietų sargybiniai. Belaisviai / kurie beveik visi buvo nacių suimti ir išvežti prievarta vergų darbams/ buvo nuvesti į aplinkinį mišką. Aidedėjimas salvių sudrebino karštą, pušimis pakviusį orą ir kolona, sumažėjusi, parginta atgal. Ant paties rubežiaus buvo tačiau iškabinti pasveikinimo šūkliai, o orkestras grojo smagią muziką.

Netrukus po to atėjo žinios, kad Raudonoji Armija pajudės liepos mėn. 4 d. ir užims apylinkę. Keletą dienų prieš tai, civiliniais rūbais emisarai/kariniai žvalgai/ be abejo iš SMERSH, atvyko į stovyklą ir pradėjo ją tvarkyti. Charakteringa, kad beveik pats pirmasis asmuo, nukentėjęs nuo jų nepasitenkinimo, buvo kuklus stovyklos komisaras. Nors jis pastoviai išgyrė sovietinę valdžią ir bandė užtikrinti, kad visi stovykloje gyvenę saugiai sugrįš, jis buvo slapta išgabentas į Sovietų pusę. Savo pirmąją naktį jis praleido tarpe savo tėvynainių griovyje; kas po to su juo atsitiko- nežinia. /bus daugiau/

DALYKAI, KURIŲ NEVERTA KLAUSINĖTI ATVYKĖLIŲ IŠ LIETUVOS

RAUDONOSIOS ARMIJOS VEIDAS BĖ GRIMO

/tęsinys/

II. mena, kokia baimė buvo užvaldžiusi karininkus, kai kareiviams buvo išdalinti tikri šoviniai prieš pereinant sieną:

"Vienas mano draugų miegodavo pasikišęs po galvą pistoletą ir dar priedo, jis užsidarydavo mašinos kabiną".

Kalbėdamas apie karininkų kastą, A. Cockburn pripažįsta, kad jų gyvenimo lygis, palyginus su varginga eilinių dalia, atrodo liuksusinis. Jie turi teisę gyventi su žmona ir šeima, jie būna laisvi atlikę dienos darbą ir gauna ilgas atostogas. Jie turi teisę gerti tiek, kiek jų išgalės jiems leidžia ir gauna padorią algą. Algų skirtumas R. Armijoje kur kas didesnis, negu Amerikoje. Amerikiečių žemesniųjų rangų karininkai uždirba maždaug keturis kart daugiau už eilinį kareivį, tuo tarpu kai Sovietijoje jaunas karininkėlis gauna dvidešimt kartų daugiau.

Supramonintų Vakarų kraštų kariuomenėse prarają tarp paprastų kareivių ir karininkų užpildo liktiniai puskarininkiai, bet ši kategorija beveik neegzistuoja Raudonojoje Armijoje. Pasėkoj - užduotis, kurias pravestų Vakaruose vyr. puskarininkiai arba viršilos, tenka atlikti sovietų kariuomenės karininkams.

A. Cockburn primena skaitytojiui, kad kartais karininkais pasinaudojama propagandos tikslais. Taip, pav., anglus labai maloniai nustebino kreiserio "Sverdlovsk", atvykusio į karalienės Elzbietos II karūnavimą 1953 m. Iguolos šaunumas- elegancija ir kompetentingumas. Jiems nebuvo žinoma, kad 900 vyrų įguloj nebuvo nė vieno jūrininko. Tai buvo be išimties, tik vien karininkai. Tą patį blėfą rusai padarė ir garsiuose 1967 m. manevruose, Dniepro forsavimo operacijoje. Ten vienai rinkinei divizijai sudaryti prireikė 10.000 karininkų, vaidinančių paprastų kareivėlių vaidmenis.

"Sykį pakeltas į jaunesniojo leitenanto laipsnį, sovietinis karininkas gali tikėtis ištarnauti 25 metus. Sovietų karininkams bėpiga. Jie gal išvengti negalėstingo reitinimo eilių, tos amerikietiškos sistemos, kuri reikalauja arba kopti aukštyn, ar išeiti iš kariuomenės. Bet to valymo nebuvimas palaiko gretose didelį būrį niekam nenaudingų žmonių.

Yra tiesa, kad sovietinis karininkas gali tikėtis užsidirbti mažiau nei trečdaliu daugiau, negu civilis, turintis panašią atsakomybę. Jam atviros specialios parduotuvės, kuriose pardavinėjami daiktai, kurių neranda paprasta

liaudis. Kas svarbiausia, jam užtikrintas butas, o tai didelė privilegija SSSR, nors tas butas nevisada ištaigingas

Paprastai karininkui tampa žmogus, kilęs iš mažo miestelio ar kaimo Rusijoje ar Ukrainoje, ir neperdidžiausių gabumų pilietis. Karininko karjera būna viena retų galimybių ištrūkti iš kaimo nykumos. Kariūnas- aspirantas privalo kalbėti rusiškai, ir tuo išskiriama daug tautinių mažumų, ypačiai Vidurio Azijos respublikose. Ne be to, kad šių respublikų gerbūvis daro jų gyventojams karinę profesiją mažiau viliojančia.

Priešingai medicinos ar gamtos mokslų fakultetams, patekti į pradinės karo mokyklas nėra sunku, išskyrus galbūt, į raketinių ginklų ir laivyno mokyklas. Paprastai pakanka vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimo ir geros sveikatos.

Apklausingami emigrantai buvo vieningi žvelgime iš aukšto su panieka į karininkus. "Storžieviai", "durniai", "alkoholikai" - tokius epitetus jie dažniausiai panaudoja, prisimindami tuos karininkus, kuriuos jiems teko pažinti.

Daugeliui karininkų tenka praleisti savo gyvenimą kokio nors "skylėj". Tos vietovės randasi daugelyje atvejų kur nors svieto pagairėj, kur gyvenimas gali atrodyti pakentamas vien palyginus su varguolių eilinių buitimi. Viktor Belenko /lakūnas, nusikraidinęs modernų MIG'ą Japonijon/ sako: "Miestukas buvo vargingas, banalus, suplėkęs, išdygęs lygumoj be medžių, kurioj siautėjo triukšmingi, smarkūs vėjai. Dulks skverbėdavosi visur, išskyrus, kai lietus paversdavo jas purvynais. Ten buvo du kinai, bet tokie mažyčiai, kad reikdavo laukti valandą eilėje, kol įleisdavo. Reikdavo išlaukti valandą ir viename iš retų restoranų, kol ateidavo patarnaut, o jo valgiaraštis nebuvo vertas to laukimo". Bet kai jį, Belenko, nugarūdo į dar mažesnę vietovę, jo nušivylimas dar padidėjo: "Čugujevkoj nebuvo nei kino, nei restorano, nei grindinio, nei elektros žibintų gatvėse".

Kadangi taip yra, netenka stebėtis, jei valdžiai nelengvai sekasi užverbuoti pakankamą reikalingų karininkų skaičių. Vienas emigrantas prisimena, kaip jo vietinis Komsomolas beviltiškai stengėsi susirasti septynis kandidatus, numatytus karo mokyklai. "Niekas nenorėjo eiti".

Sunkumai, su kuriais susiduria karininkai, norėdami išstoti iš kariuomenės, yra kitu simptomu, kaip menkas karininko amato prestižas. Emigrantas žurnalistas Viktor Sokolov pasakoja apie savo dalinio karininką, kuris

panoro trenkti kariuomenę ir kuriam prireikė imti gerti, kad jį atleistų. Bet veltui... Jam teko stoti į "garbės teisumą". Jį pažemino, bet jo neatleido, kaip kad jis tikėjosi.

Kaip paaiškinti karininkų apatiją, nesikišimą į kareivių tarpusavio nesantaikas, rasinę neapykantą. Juk jiems žinoma sistema, kuri verčia "bosus" gauti naujokus. Kyril Podrabinek taip aptaria visuotinę eilinių nuomonę šiuo klausimu:

"Reikėtų imtis drakoniškų priemonių, o karininkams baisu, kad dalykai neišeitų į dienos šviesą. Niekas nenori prisipažinti, kad tokie dalykai dedasi jo kuopoje, batalijone... Nes jus pričiups pirmoj eilėj jūs viršininkai, kurie vėgi taikosi įtikti savo viršininkams. Jūsų karjerai bus kaput".

Podrabinek daro užuominą į sovietinės armijos hierarchinę sistemą, tai, kas vadinama "vadovavimo vientisumu". Kaip bebūtų nereikšmingas vienetas, vadas už jį pilnai atsako. Labai retais atvejais amerikietis vadovaujantis karininkas nubaudžiamas už tai, kad jo dalinio kareivis išėjo be leidimo, ar nusilakė tarnybos metu. Bet sovietinėje kariuomenėje reikia rašyti raportus dėl mažiausio eilinio prasižengimo, o tie raportai gali iššaukti papėikimus bei sankcijas visose hierarchinės sistemos pakopose.

Aleksiej Rantnor prisimena, kad 1973 metais buvo nuslopintos aštuonios rimtos bylos - išžaginimai ir nužudymai - vien todėl, kad atsakingas už tai asmuo laukė pakėlimo į generolus. Taip kad pulkų vadai sustabdė visus raportus, idant išsaugotų gerą divizijos vardą ir reputaciją".

Andrew COCKBURN. THE THREAT. INSIDE the SOVIET MILITARY MACHINE. New York, Random House, 1983.

Paruošė Sonia 1/2N RD.

PROSTITUCIJA SOVIETŲ SAJUNGOJE

Seniausias pasaulyje amatas pranyko socialistiniame pasaulyje, kadangi, kaip sako socializmo aptartis, moteris buvo išlaisvinta, atsieit prilygsta vyrams, o jie jau savaime dori. Kam verstis paleistuvyste, jei Valstybė užtikrina visiems ir visoms darbą; taigi pragyvenimą. Pamėginkit, tarp kitko, užtikti okoką "šiltą" kvartalėlį Maskvoje ar Leningrade, kokį bordeliuką ar Mme Claude. Jų nėra. Dievaži, prekiavimas "meile" yra ne kuo kitu, kaip kapitalizmo padariniu, kaip gėdinga kapitalizmo liga. Norit įrodymų - prašau. Sovietinis baudžiamasis kodeksas nėra netgi numatęs bausmės už prostituciją. Jam žinomi ir homoseksualiniai nusikaltimai: už juo baudžia penkiais metais kalėjimo, aštuoniais, jei įpainiojami nepilnamečiai, bet už prostituciją? ... Užverskim kuo skuviausiai tą puslapį.

/bus daugiau/ 3psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Alė Paškevičienė

MIŠKINUKAI

(Dviejų veiksmų pasaka)
IVADAS - PASAKOTOJAS

Kai matai miške takelį,
Tu dairaisi vis į šalį;
Paspaptim tarsį alsuoja,
Žengt gilyn, gilyn vilioja.
Daug garsų miške girdėti,
Tai darbai vis nerėgėti...
Medžiai šlama ir linguoja,
Kartais verkia ar dainuoja...
Vasarą čia viskas žalia,
Žiemą - balta, akį veria.
Darbininkai tų garsų
Miega, ilsis po darbų...

Bet nereglima dvasia
Budi čia ji visada...
Miškinukais juos vadinkim,
Juos suprasti pamėginkim...
Jie mažiukai ir žali,
Nuolat būna net linksni;
Uogeles miške sirpina,
Grybus, riešutus augina.

Gydo sergantį žvėrelį,
Mažą sužeistą paukštelį...
Nes iš gydančių žolių
pagamina jiems vaistų.
Blogą žmogų paklaidina,
Būt geru jį pamokina...
O paklydusį vaikiuką
Veda tiesiai į keliuką...

Miškinukai - tai DVASIA,
Jie čia budi visada...
Kūčių naktį tik gali
Pamatyt juos iš arti...

Dalyvauja :

Miško sargas
Jo žmona
Katinėlis
Pelė Mama
Jos vaikai: SMALYTĖ
CIPUTĖ
Miškinukai: Pirmasis
Antrasis

I SCENA.

Miško sargo trobelė. Jo žmona tvarko siūlus.
Katinėlis kažkodėl neramus; dažnai žvilgčioja pro langą.
Kalėdų išvakarės.

KATINĖLIS:

ŠALTA, BALTA UŽ LANGELIO,
TUŠČIA ..., SNIEGTI ANT TAKELIO.
DĖDIENYTĖS NEMATYTI,
KAS DARYTI, KAS DARYTI?

SARGO ŽMONA:

RAINIAU, KUR TU ILINDAI?
DARBO TURIM NEMAŽAI:
REIK TROBELĘ IŠVALYTI,
EGLĖS ŽAISLUS SUTVARKYTI.

ŠLUOTA STOVI TEN KAMPELY,
PAJUDET TAU NE PRO ŠALĮ...
IŠ PO KĖDZIŲ, IŠ PO STALO
ŠLUOTA PUKIAI ASLA VALO...

AŠ ČIA MILTUS IŠSIJOSIU,
KEPT MEDUOLIS PASIRUOŠIU...

Paimato Katinėlį bešluojant ir dulkes sukėlus.
OI, VARGELI, KĄ DARAI?
DULKES SUKELI LABAI...

Atima iš jo šluotą.

ANT KĖDUTES - TEN DĖŽUTĖ,
JOJ ŽAISLIUKAI IR ŽVAIGŽDUTĖ.

DAILIAI VISKĄ IŠDĖLIOK,
PASKUBĖKI, NEŽIOPSOK.

Katinėlis besukubėdamas prie žaislų dėžutės, užkliudo
siūlų krepšiuoką; pabyra siūlai.

SARGO ŽMONA:

JAU NE KARTĄ TAU SAKIAU,
SIŪLŲ NEBELIEST DAUGIAU!

Rodo nuriedėjusį siūlų kamuoliuką.
NA, MATAI KĄ PADAREI,
SIŪLUS MAN TU SUARDEI.

KATINĖLIS:

AŠ LABAI ATSIPIRAŠAU,
JEI TUOS SIŪLUS SURAIZGIAU;
KAMUOLIUKAS KAI IŠKRITO,
TAI PO SUOLU NUSIRITO.

Sargo žmona sutvarko siūlus. Katinėlis eidamas pro
stalą, užkliudo ir išpila dalį miltų.

SARGO ŽMONA:

NA, IR VĖL KĄ PADAREI?
DALĮ MILTŲ IŠBARSTEI...
PRIRUOŠIAU IŠKEPT RAGUOLĮ,
BŪČ IŠKEPUS TAU MEDUOLĮ.

Katinėlis eina prie pečiuko pridėti malkų.

KATINĖLIS: (sušunka)-

SKAUDA, SKAUDA MAN PIRŠTUKĄ,
IKIŠAU JĮ Į PEČIUKĄ.

SARGO ŽMONA: palinguoja galva -
DUOK PIRŠTUKĄ, EIK GREČIAU,
AŠ PAPŪSIU - BUS GERIAU.

Ji papučia pirštelį, paglosto katinėlį, atsisėda ir užsnūsta.
Katinėlis ir vėl sukinėjasi apie pečiuką; žiūri į jo vidų.

KATINĖLIS staiga sušunka:

DEGA ŪSAI IR NOSYTĖ,
GELBĖK, GELBĖK, TETULYTE!

Sargo žmona net pašoka iš užsnūdimo ir jau piktu balsu
sako:

SARGO ŽMONA:

NEŽINAU NEI KĄ SAKYT?
KĄ MAN SU TAVIM DARYT?
GAL Į LAUKĄ IŠVARYTI,
AR KAMARON UŽDARYTI?

Supykusi išeina iš kambario.

II SCENA

KATINĖLIS: stovi nusiminęs vidury kambario ir glosto
nudegimą.

4 psl.

MAN NESISEKA TIKRAI,
KĄ DARAU - VIS NEGERAI...

patylėjęs kiek sako:

TETULYTE VIS TIK BARA,
JĮ MANE IŠ PROTO VARO...

Priėjęs žiūri pro langą.

KAS UŽ KRŪMŲ, UŽ TAKELIO?
NEBUVAU NET UŽ KALNELIO...

Pagalvoja kiek ir linguodamas galva sako:
REIK PASAULĮ PAMATYTI,
LAIMĘ SAU KITUR BANDYTI...

Susieško savo daiktus, suriša į mazginuką ir tyliai,
niekam nematant - išeina iš namų.

III SCENA

Jėina eglute nešinas Miško Sargas; ateina ir jo
žmona.

MIŠKO SARGAS: nusipurtes sniegą, sako -
JAU ŠIANDIENA IŠ PAT RYTO,
SNIEGO DAUG PURAUS IŠKRITO:
NESIMATĖ NET TAKELIO,
NĖ EGLAIČIŲ ANT KALNELIO.

SARGO ŽMONA:

AŠ GALVOJAU, KUR BUVAI?
KAI ILGAI TAIP UŽTRUKAI...
MES SU RAINIU ČIA ABU
NERIMAVOME KARTU...

PAILSĖK, PRISĖDĖS ČIA, KATINĖLIS.

IŠĖJAI BEVEIK NAKČIA,
DUOSIU TAU ŠILTOS SRIUBOS,
RIEKE DUONOS TOS SKANIOS...

MIŠKO SARGAS:

EGLĖ GRAŽIA PARVILKAU,
TIK DAR JOS NESUTVARKIAU...

Kiek palaukęs sako:

O KURIUO MANAI LAIKU
LAUKTI GALIM JAU VAIKŲ?

SARGO ŽMONA:

AŠ PATI NET NEŽINAU,
VAKAROP - TIKRAI MANAU.
DOVANAS JAU SURIŠAU,
IR KAM SKIRTOS - UŽRAŠIAU.

MIŠKO SARGAS: apsidairo, žiūri į siūlus.
SIŪLŲ DAUG AŠ ČIA MATAU,

šypsodamasis:

PERNAI PIRŠTINES GAVAU...

SARGO ŽMONA: susigriebusi -

KITĄ PORĄ NE PRO ŠALĮ,
NES PAMEST KIEKVIENTAS GALI...

MIŠKO SARGAS: apsidairo, žiūri, kur Rainis.

KAS GI RAINIUI ATSTITIKO,
JIS MANĖS NEPASITIKO?...

Miško sargas šaukia katinėlį:

RAINIAU, RAINIAU, KUR ESI?
KŪČIOMS - RUOŠKIMĖS VISI...

SARGO ŽMONA:

RAINIAU, RAINIAU, EIK GREČIAU!
dairosi:

AŠ JO NIEKUR NEMATAU...
NEI KEPURĖS, NEI ŠVARKIUKO,

ČIA KABEJO ANT KABLIUKO.

MIŠKO SARGAS:

GAL APIBAREI LABAI,
TAI PABĖGO - NEMATAI...

SARGO ŽMONA:

DĖL TAVĖS NERIMAVAU,
GAL BLOGAI AŠ PADARIAU...

MIŠKO SARGAS:

RENKIMĖS ABU TUOJAU.
PASKUBĖKIME GREČIAU...
KOL MIŠKE DAR NETAMSU,
AŠ ŽINAU, KAD JAM BAISU...

Abu skubėdami apsirengia ir išeina.
U Ž D A N G A

II VEIKSMAS

Pelyčių namai

I SCENA

Mama - pelė ruošiasi kepti pyragaičius šventėms.
Jos dvi mažos dukrytės džiaugiasi papuošta eglute.
Šokinėdamos po kambarį kalba.

ABI PELYTĖS:

JAU EGLUTĖ PAPUOŠTA,
KŪČIŲ ŠVENTEI PARUOŠTA (2 kartus)

SMALYTĖ:

ŠI VAKARĄ TĖTJ MATYSIM NAMUOS,
KALĖDŲ SENELIS PAS MUS ATVAŽIUOS...

CIPUTĖ:

MES DAUG GAUSIM DOVANŲ,
TAI SMAGU BUS, TAI SMAGU...

MAMA PELĖ, žiūrėdama į šokinėjančius vaikus:

EIKIT MAN DABAR PADĖTI,
BUS GERIAU KIEK PADIRBĖTI...
PYRAGELIUS AŠ DARAU,
AGUONĖLĖM PABARSTAU...

SMALYTĖ:

TURIM SKANŲ TĄ SŪRIUKĄ!

CIPUTĖ:

IR DEŠROS TOKĮ RATUKĄ!

MAMA - PELĖ:

AŠ ŽINAU, AŠ ŽINAU,
NIEKO DAR NEPAMIRŠAU...

Kiek palaukus:

ČIA GRŪDELIŲ REIKS PRIDĖTI,
VISKĄ PERSIJOT PER RĖTĮ...

ABI PELYTĖS:

TAI SMAGU BUS, TAI SMAGU,
MES DAUG GAUSIM DOVANŲ!

Abi šokinėja; viena jų žvilgčioja pro langelį.

SMALYTĖ:

KĄKAS SKUBA TAKELIU,
JAU ARTI PRIE MŪS NAMŲ...

CIPUTĖ:

MAMA, AŠ LABAI BIJAU,
KAS DARYTI, NEŽINAU...

MAMA - PELĖ, sako Smalytei:

PAŽIURĖKI PRO PLYŠIUKĄ,
ŠALTIS IŠPUOŠĖ LANGIUKĄ...

Kiek palaukus.

NA, IR KĄ TU TEN MATAI?
GAŠDINI ČIA MUS TIKTAI...

SMALYTĖ:

MIŠKO SARGA TEN MATAU,
JO DAR ŽMONA PAŽINAU...

CIPUTĖ :

AŠ BIJAU, VAI AŠ BIJAU...

MAMA - PELĖ: ramindama Ciputę -

TAI MATAI, AR NESAKIAU,

Mama - pelė atidaro duris ir įleidžia Miško Sargą su
žmona:

PRAŠOM, PRAŠOM EIT TOLIAU,
JAU SENOKAI JUS MAČIAU...

rodo kėdę Sargui atsisėsti.

II SCENA

MIŠKO SARGAS:

SVEIKOS, SVEIKOS, TAI ŽIEMUŽĖ;
ŠALTIS, SNIEGAS, VĖJAI UŽIA...

SARGO ŽMONA:

BRIDOM, BRIDOM PER SNIEGELĮ,
ATSISĖST BUS NE PRO ŠALĮ...

Pamačiusi toliau kėdę, atsisėda.

TRUPUČIUKĄ PAILSĖSIM,
IR TOLIAU KELIAUT TURĖSIM,

MAMA-PELĖ:

MES GIRDĖJOM, KAD SVEČIŲ,
JŪS TURĖSITE BRANGIŲ?

MIŠKO SARGAS:

LAUKIAME SAVŲ VAIKŲ,
KŪČIOMS REIKIA BŪT KARTU...

SARGO ŽMONA: susigraudinusi -

AŠ TIK JAS SUGADINAU,
MŪSŲ RAINĮ IŠVARIAU... (verkia)
VARGŠAS VIENAS KUR KLAJŲJA,
MŪS NAMAI JO NEVILIOJA...

MIŠKO SARGAS:

NA, TIK TU JAU NERAUDOK,
JĮ SURASIM - NEBĮJOK!

MAMA-PELĖ: ramindama visus -

VARGAS KAI ŽVĖRELIUS ĖDA,
TUOJ JIE BĖGA PAS PELĖDĄ...

Pasigirsta lyg ragelio balsas; visi nutyla. Sargo žmona
vis verkia, kukčioja. Sargas atidžiai klausosi.

MIŠKO SARGAS:

KĄKAS DAROSI MIŠKE,
TARTUM ŠAUKTŲ KAS MANĖ...

MAMA-PELĖ:

AR NEGIRDIT, TAI RAGELIAI,
SKAMBA LYG KOKIE VARPELIAI;
JŲ TAS BALSAS TOKS ŠVELNUS,
VIS ARTĖJA ČIA PAS MUS...

MIŠKO SARGAS:

DAUG AŠ PASAKŲ GIRDĖJAU,
JOMS TIKĖTI NENORĖJAU...
APIE LAUMES, MIŠKINUKUS,
MIŠKO DVASIA - JŲ RAGIUKUS...

Staiga už durų sutrimituoja ir įeina abu Miškinukai
vesdami Rainiuką.

III SCENA

MIŠKINUKAI: į Miško Sargą -

TIKRA TIESA TU SAKAI,
MIŠKINUKŲ TIE GARSAI...

Visi sužiūra į atėjusius.

TIE RAGELIAI UŽBURTI,
MŪMS NAUDOTI PASKIRTI...

KŪČIŲ VAKARĄ TIKTAI,
IŠGIRSTI JUOS - MUS MATAI!

MIŠKINUKAI: kalba į visus -

ŠTAI ČIA STOVI KATINUKAS,
SAKO, VARDAS JO RAINIUKAS,
JIS PABĖGĖS IŠ NAMŲ,
PASIKLYDO - JAM BAUGU.

SARGO ŽMONA: pašoka nuo kėdės, nori pulti prie
Rainiaus: RAINIAU! Miško Sargas sulaiko ją.

MIŠKO SARGAS:

TU PALAUK, NESIKARŠČIUOK!

Pasodina ją į kėdę.

REIK PIRMAIAUSIA IŠKLAUSYTI,
KĄ JIS TURI PASAKYTI?...

KATINĖLIS: nuleidęs galva sako:

GĖDA MAN, KĄ PADARIAU,
AŠ LABAI ATSIPIRAŠAU...

Sargo žmona ištisia į jį rankas. Katinėlis pribėga prie
jos ir apsikabina.

SARGO ŽMONA: glosto Katinėlį -

VISKAS BAIGĖSI GERAI,
MYLIU AS TAVE LABAI...

MIŠKO SARGAS:

LAIKAS MŪMS NAMO SKUBĖTI,
JAU VĖLU, KĄ BEKALBĖTI.

Atsisukęs į Mama-Pelę-

DĖKUI JUMS UŽ VAIŠINGUMĄ,
LINKIM ŠVENČIŲ MALONUMŲ!

Atsisukęs į Miškinukus:

MIŠKINUKAMS MES DĖKINGI,
JŲ DARBAI LABAI REIKŠMINGI!

MIŠKINUKAI: sako į visus -

ATSLENKA ŠVIESI NAKTELĖ,
DANGUJE SUŽIBS ŽVAIGŽDELĖ...

O PER ŠIĄ KŪČIŲ TYLĄ,
PALAIMA Į JUS PRABYLA...

VISI: atsako Miškinukams -

VIENA KARTĄ Į METUS,
MES PAMATĖME ČIA JUS.

MIŠKINUKAI: atsako -

AR JUS MATĖT MUS AR NE,
SU JUMIS MES ESAME...

Pasigirsta Kalėdinė muzika vis garsesnė. Visi išeina.

U Ž D A N G A.

/Vaidinimėliu gali pasinaudoti Kalėdų Eglutės programai
Šeštadieninį Mokyklų mokytojai /.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

"LIETUVIŲ DIENŲ" žurnalo LAPKRICIO MĖN. numeris
jau siuntinėjamas. Jame randama:

F.Masaitis-Rūgšėjo 8-ji Tautos Šventė. Leonardas
Andriekus- Regėjau senovinę Žemaitiją. Leonardas And-
riekus- Atmink mane, Rūpintojėli. Juozas Tininis- Aukštinė
žemė /vertimas/. Lietuvių išeivijos kultūros klausimais.
Cleveland'o lietuvių veikla. Lietuvių Katalikų Akademijos
suvažiavimas. Alė Rūta- Jurgio Jankaus "Klajojančios
liepsnos". Algirdas Gustaitis- Lietuvių išeivijos spaudos
bibliografija. Vilijus Bražėnas- V.Šimkaus "Kantata Lietu-
vai".

Anglų kalbos skyriuje randama:

Rūta Skiriutė - Vytautas F.Bielajus. Vincas Ramo-
nas "Kryžiai", Milton Starkaus vertimas.

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis. Viršelyje
Vytauto F.Bielajaus nuotrauka.

Žurnalą leidžia Antanas F.Skiriūs. Redakcijos
adresas: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

LIETUVAITĖS SPORTININKĖS

Pasaulio merginų rankinio čempionate Pietų Korėjoje dalyvavo Sovietų Sąjungos rinktinė. Joje buvo ir 3 lietuvaitės: J. Žemaitytė, A. Miklušytė ir D. Kalauskaitė.

● Lietuvos Aklųjų Draugijos kamerinis choras veikia jau 15 metų. Minėdamas sukaktį, surengė didelį koncertą, vadovaujant vyr. dirigentui ir meno vadovui prof. A. Jozėnui.

● VILNIAUS Klinikos randasi 5-kių aukštų pastate. Ligoniai, reikalingi skubios pagalbos atgabenami greitosios pagalbos mašinomis ir net specialiais lėktuvais. O paprastas įrengimas kelptas neveikia. Kritiškų ligonius į III-į aukštą reikia užnešti, nors kiekviena minutė labai svarbi.

● Apie 60 filmų iš Sovietų Sąjungos buvo parodyta Panevėžyje vykusiame IX-tame Žemės ūkio Filmų Festivalyje. Jų tarpe buvo parodyti vadinami dokumentiniai Lietuvos Kino Studijos darbai: R. Verbos "Gyvenu Ėriškėse", E. Zubavičiaus "Mano laukas", E. Mikalausko "Socialinės permainingos kaimo" ir kt.

● LIAUDIES DAINŲ IR ŠOKIŲ ANSAMBLIS "LIE-TUVA" buvo išsiųstas koncertuoti po Tolinuosius Rytus. Gastrolėse buvo surengę 17 koncertų. Lankėsi Blagovščenske, Belogorske, Chabarovske, Južno Sachalinske ir Vladivostoke.

Gaila, kad planuotojai nesugalvojo pasiųsti lietuvių ansamblių "tolimajam šaliui", kaip Permės ir kitas Sibiro vietoves, kur randasi nemaža lietuvių, einančių sunkaus darbo kelius.

NAUJA DVIEJŲ SERIJŲ FILMA ČIURLIONIO SUKAKČIAI

"TELEFILMAS", artėjant M.K. Čiurlionio 110-osioms gimimo sukaktuvėms, pradėjo kurti naują dviejų serijų filmą pagal rašytojo E. Ignatavičiaus scenarijų "Žalčio Karūna". Režisuoja B. Talačka. Čiurlionį vaidina Kauno Dramos Teatro aktorius V. Masalskis. Kiti aktoriai: L. Zelčius, J. Berukšytė, A. Šurna, E. Pleškytė.

● KIPRO PETRAUSKO 100-tosios gimimo metinės bus iškilmingai švenčiamos gruodžio 22 d. Ta proga rengiamasi išleisti ir atminimo medali.

Jo reikšmė bus plačiai paminėta spaudoje, radijo ir televizijos programose bei įvairiose mokyklose.

● Rašoma, kad Alytaus eksperimentiniame Namų Statybos kombinatė šiemet jau pagaminta daugiau kaip 1150 namų. Dalis jų pastatyta "mūsų respublikoje", o kiti - "įvairiose šalies vietovėse". Dar labai trūksta butų vietose, kodėl tie butai nukeliamoji į "šalies" vietoves, nepatinka didelio rūpesčio čia pat iškilusiems poreikiams, kurie dar vis nesutvarkomi per išstius dešimtmečius dėka "draugiško" planavimo iš Maskvos.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES

PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR JUMORO IR ĮSMINTIES! KEISTOS LENKTYNĖS SU BANGINIU

Visokių yra lenktynių, bet vargiai yra kas girdėjęs apie lenktynes su banginiu... Prieš keletą savaičių milžiniško didumo banginis iš Pacifiko vandenyno, matyti bėgliaudamas iš Beringo jūros ar Arktikos vandenyno praleisti žiemos į Meksikos įlanką, atsiskyrė nuo kitų banginių ir užsuko į San Francisco įlanką. Čia neradęs maisto, bet užtikęs Sakramento upės žiotis, nieko nelaukdamas pradėjo plaukti upę. Upė yra gana platoka ir gili. Ji pradžia gauna Shasta kalno papėdėje ir besiraitydama per Kalifornijos slėnį, pasiekia San Francisco įlanką ir dingsta Pacifiko vandenyne. Upės ilgis siekia net 615 km. Banginis, nuplaukęs apie 40 km. apsistojo ir, matyt, nusprendė čia praleisti žiemos sezoną. Tačiau jis tuoju atkreipė dėmesį ne tik vietinių gyventojų, kurie šokosi neprašytą svečią išvaryti į vandenyną. Banginis, pajutęs, kad upės vaga yra per siaura ir vos tik paplaukęs apie 10 km. atgal, vėl apsistojo netoli Pittsburg miesto ir toliau plaukti atsisakė. Teko šauktis valdžios pagalbos ir Kalifornijos Žuvininkystės departamentą. Sujudo ir sostinės Sakramento valdžios pareigūnai, nes banginis atrodė, patogiai įsitaisė netoliese tilto ir atsisako plaukti į vandenyną, kurį pasiekti dar reikėtų nuplaukti 65 km. Banginiu susirūpino ir mokslininkai, nes banginiai gelam upės vandeny ilgai negyvena. Tuoju jie susisieko su New Foundland ir Floridos specialistais, prašydami patarimo, kaip reikėtų banginį, pavadintą "Humphrey", išvaryti iš upės į vandenyną.

Netrukus buvo suorganizuotas privačių laivų laivynas, prie kurio prisijungė ir pora kariuomenės transporto laivų. Pradėjus nenugalimai armadai artėti prie tūnancio banginio, sujudo ir banginis ir, patikrinęs savo radaro priemonėmis ar galės pro tilto polių praplaukti, pajudėjo ir atsidūręs upės vagoje pradėjo plaukti link Pacifiko vandenyno ir jį pasiekęs, dingo bangose.

Nuplaukęs apie 100 mylių, iškilo į vandens paviršių ir pasirodė palydovams. Bet toliau plaukti jis nesiryžo ir prisiglaudė prie Becker salos.

Banginius zoologai priskiria prie taip vadinamų "mamals" - žinduolių gyvių rūšies. Žinduoliams priskaitoma net 4000 įvairių rūšių ir jų yra įvairių dydžių ir veislių. Didžiausias jų laikomas banginis, kuris užauga iki 100 pėdų ilgio ir sveria apie 90 tonų.

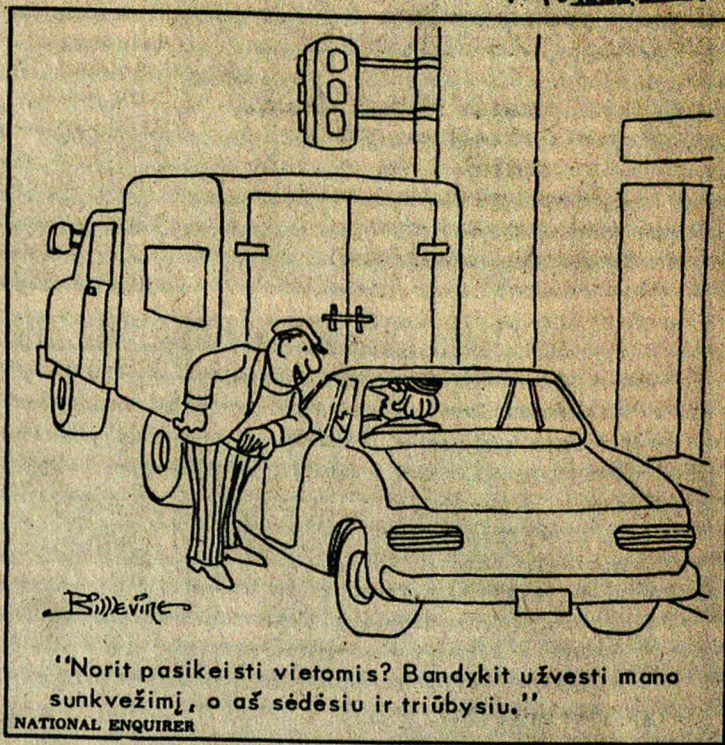
Mėlynieji ir pilkieji banginiai per 20 metų užauga iki 40 pėdų ilgio, o jų svoris pasiekia 65 tonų ir daugiau. Išvaizda panaši į žuvis; kad lengviau būtų plaukioti, jie neturi paskutinių kojų, o pirmutinių kojų vietoje yra pelekai, kuriuos jie naudoja kaip irklus plaukimui. Po oda jie turi storą taukų sluoksnį, siekiantį net 6 colių. Taukai padeda išlaikyti kūne vienodą temperatūrą, nes jie daugumą laiko praleidžia Arktikos vandenyse. Pasirodė, kad žmogus yra didžiausias banginių priešas ir kankurais jų rūšis yra išnaikinis. Todėl 1946 m. tie kraštai, kuriuose yra išvystyta banginių medžioklė ir pramonė, sutarė įkurti tarptautinę banginių apsaugos komisiją (IWC), kuriai pavedė nustatyti kvotas - kiek banginių leidžiama sumedžioti per metus. JAV į šią komisiją neįėjo, o jos vietoje išleido įstatymą, draudžiantį banginių medžioklę.

Amerikoje pirmieji banginių medžiotojai buvo indėnai, kurie banginių mėsą naudojo maistui. Tačiau didžiausi banginių medžiotojai yra norvegai. Jie yra išradę ir specialią suspausto oro patranką, iš kurios paleistas užtais, sas, patekęs į banginio kūną sprogdina ir jis greičiau žūva. Sovietų Sąjunga ir Japonija susitarimo nesilaiko.

Nemažiau banginių medžioklėje yra išgarsėję baskai, kurie jau senais laikais pasiekdavo Newfoundlando ir Kanados pakrantes. Moderniškos technologinės priemonės, pridėtos banginių medžioklei, sudaro didelį pavojų išnaikinimui.

P. Indreika

KREVI VEIDRODŽIAI

"Norit pasikeisti vietomis? Bandykit užvesti mano sunkvežimį, o aš sėdėsiu ir triūbsiu."

NATIONAL ENQUIRER

ŽODŽIŲ GALIA

Susiraukęs vyras atsisėdo prie baro ir suniurzgėjo:

- Prašau dvigubą, ant ledų.

Šalia sėdėjęs kitas vyras paklausė:

- Kas atsitiko, kad taip nepatenkintas?

- Tik ką pasakiau porą žodžių savo žmonai, ir ji išsi-kraustė!

- Ar tiksliai atsimeni, kokį tie žodžiai buvo? - nušvėtęs paklausė antrasis.

Daugelis banginių rūšių keliauja per metus iš šiaurinių vandenynų į tropikinius. Čia susilaukę prieauglio, rudens vėl grįžta į šaurę, kur randa daugiau maisto. Stebėtina, kad pasenę banginiai gyvenimo dienų užbaigimui pasirenka daugumoje paplūdimius ir juose mirėta. Tačiau moklininkai abejoja jų pasirinkimu. Jie mudo, kad banginis, patekęs į negilus vandenį, nebepagauna kitų banginių siunčiamų signalų apie gresiantį pavojų ir t.t. Banginiai yra trumparegiai, bet jie puikiai pagauna kitų siunčiamus signalus ir tuo būdu susiburia į krūvas. Banginis kvėpuoja plaučiais ir kas 5 ar 15 minučių turi iškilti į vandens paviršių, įkvėpti šviežio oro, bet esant pavojui, jis gali išbūti pasinėręs apie pusantros valandos, nes iš išurbito vandens jis išskiria deguonį, o vandenį išpurškia per angą savo nugaroje.

Su didelėmis ceremonijomis ir pastangomis išprašytas banginis "Humphrey" iš Sakramento upės, kur jis praleido spalio mėnesį, susilaukė draugo. Dabar vėl organizuojama laivų armada svečią sugrąžinti į vandenyną. Svečias yra maždaug tokio pat didumo kaip "Humphrey". Spėja ma, kad atsiskyrė nuo kitų kitų banginių, plaukiančių į Meksikos įlanką. Jis pro "Golden Gate" įplaukė į San Francisco įlanką, apsuko vadinamą Alcatraz salą, kurioje teberiošo buvęs kalėjimas, kuriame kalėjo ir Al Capone. Nuo 1900 iki 1971 m. Alcatraz salą buvo užėmę indėnai, norėdami gauti iš federalinės valdžios pripažinimą, kad ši uola priklauso jiems. Tačiau atsibodus, jie pasitraukė, tik sunaikinę kalėjimo įrengimus. Dabar šią vietą aplankė banginis, gal klaidingai įsitikinęs, kad San Francisco įlanka yra poilsio vieta. Nieko nelaukdamas pasuko į vandenyną.

O. LAŠAS

PALIKITE ĮTAMPĄ DARBE UŽ DURŲ

Dr. Alfred Coodley, buvęs Southern California Universiteto profesorius sako, kad grįžimas namo iš darbovietės gali būti sunkiausia mūsų dienos dalis. "Įtampa darbe, su kuria mes grįžtame namo, pasireiškia galvos skaudėjimais, aštriais žodžiais, indifferentiškumu intymiems santykiams; gali privesti prie vedybų ištrimo.

Rašytoja Barbara Mackoff, baigusi Harvardo Universitetą, knygos "Paliekant darbovietę" autorė, tvirtina: "Milionams amerikiečių darbo įtampa grėsia harmoningam jų šeimos gyvenimui ir net sveikatai".

Specialistai duoda šiuos patarimus:

- Nepalik savo labiausiai įtampos reikalaujančius darbus dienos pabaigai.

- Padaryk sąrašą darbų, kuriuos turi užbaigti rytojauš dieną; jų surašymas atpalaiduoja nuo rūpesčio ir paverčia juos tikslais.

- Savo darbo dieną pabaik oficialiai atsisveikindamas su bendradarbiais.

- Grįžtant į namus - pasimankštink. Gimnastikos salėje, jei įmanoma, arba paprastai, smagiu žingsniu pasivaikščioi, pastačius savo automobilį toliau nuo darbovietės.

- Klausykis muzikos arba pasvajok apie savo mėgiamiausią atostogų vietą, grįžtant namo.

- Pasveikink savo žmoną ar vyrą - apkabinimu ir atidėk bet kokias diskusijas vėliau. Pasakyk paprastai, pav. "Galėčiau nugalėti savo viršininką, bet džiaugiuosi sugrįžęs namo".

- Pakeisk darbovietės rūbus.

Lietuviai pridėtų:

● Galvok grįždamas namo, kas būtų, jeigu to darbo neturėtum?

● Prisimink, kad yra darbe ir lengvesnių dienų ir malonių bendradarbių.

● Vienos durys užsidaro - kitos atsidaro: problemas galima išspręsti, kad ir ne per vieną dieną.

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siųsti, padėtis stabilizavosi ir dabar galima pasiųsti daug vertingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba priimame užsakymus tik geros rūšies prekėms už kompetingą kainą.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausių, naudingiausių ir tinkamiausių paveldėtojų būdu.

Dėl visų smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT BR1 4HB, ENGLAND.

TEL. 01 460-2592

NAUJOKO LAPELIS

VAKAR... ŠIANDIEN IR RYTOJ

Kiekvienoje savaitėje yra dvi dienos, kuriomis nereikėtų rūpintis. Dvi dienos, kurios turėtų būti laisvos nuo baimės bei būkštavimo.

Viena tų dienų yra VAKAR su savo klaidom ir rūpesčiais, nusikaltimais ir suklydimais, skausmais ir sielvartais. VAKAR, nepriklausomai nuo mūsų valios, praėjo negižtamai.

Kita diena, kuria mums nereikėtų rūpintis, yra RYTOJUS, ateinantis su įvairiais sunkiais, daug žadantis, bet mažai atnešantis. RYTOJUS irgi ateis nepriklausomai nuo mūsų valios. RYTOJUS saulė patekės, šviesdama pilnu savo skaidrumu arba slėpdamasi už debesų, bet patekės. Tačiau, kol ji patekės, mums nėra jokios paranos iš rytojaus, nes jis dar neišaušo.

Tokiu būdu lieka tik viena diena - ŠIANDIENA. Kiekvienas žmogus gali kovoti su vienos dienos problemomis. Tačiau, kai tu ir aš sukraunam ant savęs naštą tų dviejų gėdinančių amžinybių VAKAR ir RYTOJ, mes palūžtam.

Ne dėl šios dienos pergyvenimų žmogus eina iš proto, bet dėl sąžinės graužimo ar nusivylimo dėl įvykių, atsitikusių VAKAR, ir dėl baimės to, ką gali atnešti RYTOJUS.

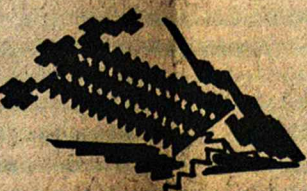
Taigi gyvenikime dieną po dienos, gyvenkime ŠIANDIENA!

KAS SVARBIAUSIA - PIRMOJE VIETOJE

ATSIMINK KAIP BUVO

NEŠIKARŠČIUOK IR NESIJAUDINK - DARYK VISKĄ RAMIAI

DABAR TU NE VIENA/S/

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI CERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;

JONUI R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

- 8 1/4 % už 90 dienų term. indėl.
- 8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
- 9 % už 1 metų term. indėlius
- 9 1/2 % už 2 metų term. indėl.
- 9 3/4 % už 3 metų term. indėlius
- 9 % už pensijų planą
- 7 1/2 % už specialią taup. s-tą
- 7 % už raupymo s-tas
- 6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

- už asm. paskolas nuo 11 %
- už nekilnojamo turto paskol. (mortgages):
- su nekeičiamu nuošimčiu
- 1 metų 10 1/2 %
- 2 metų 11 %
- 3 metų 11 1/2 %
- (fixed rate)
- su keičiamu nuošimčiu
- 1, 2 ar 3 metų. 9 3/4 %
- (variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 45 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmad., antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • TELEFONAI: 532-3400
M6M 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

- Pirmadieniais 10-3
- Antradieniais 10-3
- Trečiadieniais uždaryta
- Ketvirtadieniais 10-8
- Penktadieniais 10-8
- Šeštadieniais 9-1
- Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

- 90 dienų term. indėlius .. 8 1/4 %
- 180-185 d. term. ind. 8 1/2 %
- Term. ind. 1 metų 9 %
- Term. ind. 2 metų 9 1/2 %
- Term. ind. 3 metų 9 3/4 %
- Pensijų s-ta 7 1/2 %
- Spec. taup. s-ta 7 %
- Taupomųjų s-ta 7 %
- Depozitų-čekių s-ta ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

- Asmeninės nuo 11 %
- Mortgičius nuo .. 9 3/4 %-11 1/2 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS nuo 9:30 – 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75 % įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS – NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

toronto

LIETUVIŲ NAMUOSE:

- KLB Toronto A-kės Valdybos posėdyje nutarta dalyvauti tradiciniame KARNA-VALO Paviilijonų rengime, ruošiant VILNIAUS PAVILIJONĄ Prisikėlimo Parapijos patalpose. Svarstyta VILNIAUS Karalaitės rinkimo reikalai.
- Toronto LIETUVIŲ NAMŲ surengtame koncerte – pobūvyje lapkričio 9 d. dalyvavo apie 280 žmonių. Programą atliko sol. Rūta Pakštaitė, fleitistas Tomas Regina ir muz. Jonas Govėdas.
- Po meninės programos vyko pobūvis – šokiai.
- KLB Toronto Apylinkės Tarybos metinis susirinkimas vyks LAPKRIČIO 26 d., 9 val. v. TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE.

Darbotvarkėje – Valdybos ir komisijų pranešimai ir einamieji reikalai.

- Pradedant LAPKRIČIO 10 d., prie Toronto šventovių bus galima susimokėti KARNADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Solidarnumo Mokestį už 1985m.
- VASARIO 16 d. pagrindiniu kalbėtoju minėjime pakviestas Liūtas Grinius. Jis yra vienas iš Taikos ir Laisvės Žygio Baltijos jūroje kelionės organizatorių. Meninę programą minėjime žadėjo paruošti muz. Dalia Viskontienė.

PLOKŠTELĖ

Ideali dovana Kalėdoms, Gimtadieniams ir kitomis progomis. "DU GAIDELIAI" plokštelių dar galima gauti pas A. Juozapavičių, tel. (416) 239-0995, 68 Princeton Rd. Toronto, Ont. M8X 2E4

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Škersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.

SKAMBINKITE: 487-5591

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

45 METŲ SUKAKTUVINIS

SPAUDOS VAKARAS

ĮVYKŠ

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor Street W.

1985 m. LAPKRIČIO 30 d. (ŠEŠTADIENIS) 6 val.v., programa 7 val.v.

PROGRAMOJE:

- Atidarymo kalbos
- Jaunimo dainos vienetas "SUTARTINĖ"
- "ATŽALYNO" tautinių šokių grupė
- Baras ir Loterija

ŠOKIAMS GROS GERA KAPELA

ĮĖJIMAS – \$6.00, pensininkams \$5.00

RENGIA TORONTO "NL" RĖMĖJŲ BŪRELIS

VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATsilankyti

DAGYS. Gyvenimas. (Medis) Detalė.

SKULPTORIUS JOKŪBAS DAGYS nuo 10 val. r. iki 2 val. p.p. ruošia ir skulptūrų parodą. Bus paskaita apie jubilaitą ir pietūs su vynu.

SULAUKĖ 80 METŲ AMŽIAUS Kvetimus-bilietus prašoma įsigyti iš anksto Lietuvių Namuose ir pasplatintojus po pamaldų parapijų patalpose. Sekite skelbimus apie šį pobūvį "NL" ir "TŽ". Rengimo Komitetas

Skulptoriui Jokūbui Dagui gruodžio mėn. 16 d. sueina 80 metų amžiaus. Ta proga gruodžio mėn. 15 d., 3 val. p.p. jo gerbėjai ruošia LIETUVIŲ NAMUOSE, Karaliaus Mindaugo salėje /didžiojoje/ skulptoriaus pagerbimą. Ten

Toronto Lietuvių Namuose,

š.m. GRUODŽIO 8 d. SEKMADIENIS 2:30 val. p.p. rengiamas **KNYGOS "TEN EKRANE SUŽIBUS" PRISTATYMAS**

DALYVAUJA:

- autorius RAIMUNDAS M. LAPAS iš Čikagos
- JAUNIMO ORKESTRAS iš Čikagos atlieka lietuviškus lengvos muzikos kūrinius.
- solistas DARIUS POLIKAITIS

RODOMAS 1926 m. Hollywood'e gamintas LIETUVIŠKAS NEGARSINIS FILMAS "NAKTIS LIETUVOJE"

BILIETAI: \$5.00 Pensininkams ir studentams \$4.00

Gaunami prie įėjimo. A. Jucienė, tel. 766-5996

Platina Parapijoje ir V. Kulnys, tel. 769-1266

Lietuvių Namuose: J. Uleckaitė, tel. 928-9538

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI IR PAREMTI LIETUVIŠKO JAUNIMO VEIKLĄ

RENGĖJAI: T.L.N. MOTERŲ BŪRELIS, T.L.N. KULTŪRINĖ KOMISIJA, K.L. JAUNIMO SĄJUNGA

STEPAS VARANKA
DĖMESYS VILNIUI

Žurnalistas ir Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Valdybos narys Stepas Varanka š.m. spalio pabaigoje buvo nuykęs į Čikagą VKL Sąjungos reikalais.

Kiekvienais metais jis vienu ar kitu straipsniu primena lenkų laikyseną Vilniaus krašto atžvilgiu.

Istorija liudija, kad Lenkija dar nėra parodžiusi tuo klausimu tikro nuoširdumo. Lietuvos Tarybos įgaliojtas prof. A. Valdemaras 1918 m. birželio 30 d. Berlyne buvo pasirašęs bendradarbiavimo su lenkais sutartį, talpininkauti vieni kitiems nuo bendro priešo-rusų imperia-lizmo-atsilaikymui. Žinoma, rageliais ir kt.

Jie atvyksta čia koncertuoti pirmą kartą. Dainos palydimos lietuvių liaudies instrumentais – kanklėmis, rageliais ir kt.

KVIESLYS BUVUSIEMS "AUŠROS" GIMNAZIJOS MOKINIAMS – MOKINĖMS

Dažnai girdėdavosi dainuojant, kad "Jaunystė ta ne-amžina...", bet niekas nedainavo, kad senatvė būna dar mažiau amžina.

Ne vienam, ankstyvame saulėlydyje, mintys nusėlina į jaunystės dienas, vietas, prisimenant draugus, patirtas neskėmes ir padarytas išdaigas.

Daugelį metų praleidome mokyklose, bene dalį vaikystės ir didesnę dalį jaunystės. Mokyklos dienų nėra kaip ištraukti iš prisiminimų pynės, net ir sapnuose tenka prieš mokytoją atsistoti. Tose dienose vystėsi draugystės ryšiai, mezgėsi pirmosios meilės, išstikdavo pirmieji nuklydimai.

Skaitlingą auklėtinių būrį perleido Kauno AUŠROS margaiečių ir berniukų GIMNAZIJOS.

Buvusių mokinių dabar užtiksi daugelyje pasaulio kampelių. Ne vienas jau peržengė nebūties slenkstį, likusiems šarma galvas padabino, užtarnautas poilsis atėjo.

Yra nenuoramų, kurie jau du kartus pakvietė buvusius auklėtinius – es susirinkti, pasižmonėti, atpažinti mokslo draugų – gių pasikeitusius veidus.

TREČIASIS SĄSKRYDIS rengiamas TORONTE, 1986 metais GEGUŽĖS mėn. 31 ir BIRŽELIO 1 dienomis. Gal tai bus "paskutinis tango" Toronte.

Tomis dienomis nepasitaikė ilgo savaitgalio, bet numatytos patalpos LIETUVIŲ NAMUOSE per ilgą savaitgalį yra užimtos ir visos dėtos pastangos sukeisti datas buvo nesėkmingos.

Tikimės, kad dar dirbantieji AUŠROS gimnazijų auklėtiniai – es, po dešimtmečių praleistų darbovietėse, sugebės išsikrovoti vieną, antrą laisvą dieną iš savo darbavių ir su pakilusia nuotaika, nors trumpam, galės tariaimai sugrįžti į mokyklos laikus.

Rengėjų pavestas
B. Stundžia

Norint gauti daugiau informacijų, pranešti apie dalyvavimą, rašykite ar skambinkite Antanui RŪKUI, 46 Viamede Cr., Willowdale, Ont. CANADA M2K 2A8
Tel: 416-221-1348

SOLD

x. De LIMA REALTY INC.

Birutė Grigaitytė-Spudienė

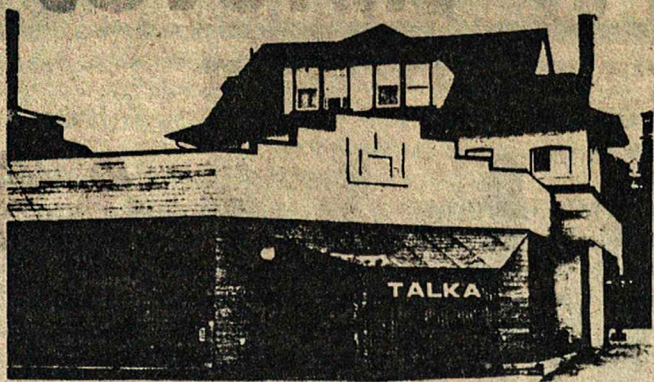
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Įstaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 5 %
santūpas 6 %
kasd. palūkan. už sant. 5½ %
term. indėlius 1 m. 9 %
term. indėlius 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 7½ %
90 dienų indėlius 8 %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. ... 9 %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 10 %
asmenines paskolas 12 %
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$ 2.000.
Nemokama asm. paskolų drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.p.p., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 12 val. r.
Lietpos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

hamilton

MINĖS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA ruošia iškilmingą Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą. Tai diena skirtą žodį tars Č. Senkevičius, svečias iš Toronto. Meninę programos dalį atliks Montrealio Vyrų Okte-

tas, vad. A. Stankevičiaus.

Gros J. Vaičiaus orkestras; skanus maistas, baras, vertinga loterija. Sekmadienį — iškilmingos mišios Hamiltono Aušros Vartų šventovėje 10:30 v. r. Montrealiečių Oktetas prisijungs prie giedančiųjų. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

LOS ANGELES

PO GINOS ČAPKAUSKIENĖS KONCERTO

Jau prabėgo daugiau kaip dvi savaitės po sol. Ginos Čapkauskienės koncerto, bet klausytojų prisiminimai yra dar nuostabiai gyvi ir pokalbiuose dažnai ji dar minima. Vieni sako, kad jai "Dievulis davė ir dribtelį" — tikros lakštingalos balsą, kuri negali nečiulbėti. Taigi ir per mūsų Los Angeles Šv. Kazimiero Parapijos tradicinę banketą, kur salė buvo perpildyta publikos, jos koncertas praėjo su dideliu pasisekimu. Galbūt, per standartinį posakį — bet kitaip nei nebegalima išsireikšti. Publika liko daugiau negu sužavėta. Neišskyrus nė mūsų muzikų, solistų ir kitokio žanro menininkų. Už tai būsi turėjo net trejetą dainų padainuoti.

Solistė Čapkauskienė savo repertuarą mokėjo pasirinkti. Pirmoje dalyje padainavo lietuvių kompozitorių dainų pyne: "Dainos, muzika ir gėlės", žodž. P. Lemberio, muz. O. Metrikienės; "Diemedžių žydėjimas" — S. Neris, J. Gruodžio; "Jūra ir nerimas", E. Matuzevičiaus.

J. Karoso; "Rytą prie šaltinio", J. Degutytės, J. Karoso; "Nevėluokit", E. Matuzevičiaus, J. Karoso; "Vė — javaikis", K. Binkio, J. Gruodžio ir losangelietės poetės D. Mitkienės žodžiams "Mano meilė" parašytą muz. B. Budriūno dainą.

Akomponavo mūsų miela pianistė Raimonda Apeikytė. Jos nuostabi palyda stipriai parėmė solistės gerą atlikimą. Gina Čapkauskienė buvo ne tik gera vokalistė, bet ir interpretacija, gražia laikysena tuos visus nelengvus kūrinius be priekaištų atliko.

Toliau koncertas vyko klasikine linkme. Buvo padainuota "Jaunystė", J. Aisčio, G. Gudauskienės. Arijos iš operos "Jūrą ir Kastytis", muz. K. V. Banaičio.

Po pertraukos — arijos iš "Rigoletto", G. Verdi, "Roméo ir Juliette", C. Gounaud, "Lucia di Lammermoor", G. Donizetti. Visas arijas solistė atliko su dideliu pasitikėjimu, atsidavimu ir patyrimu. Klausytojas galėjo jausti jos lengvą žaismą, tarytum scena jai būtų lyg peteliškei pieva, kurioje žaidžiama, kad auditorija būtų

ne tik jai Dievo dovana — balsu sužavėta, bet pajustų ir jos publikai dalinamos širdies bei sielos būsenos deimandukus... Mūsų reiklų publika tai pajuto ir įvertino dideliais sukeltos nuotaikos aplovismentais. Sustoję šaukė, plojo ir ji turėjo bisui padainuoti trejetą dalykelių. Manot, kad publika nurimo? ne. Po "Paskutinė rožė" /dedikuota mūsų mielai prel. J. Kučingui/, arijos iš G. Flotow'o operos "Marta" ir G. Donizetti operos "Pulko duklė" arijos, nesiliaujant aplodismentams, padainavo muz. Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmė".

Po koncerto viešnia, ir kartu losangeliečiams taip sava/ nes bene jau penktas čia jos koncertas/, solistė Gina buvo apdovanota gėlėmis, bučiniais ir gražiomis padėkomis, o mūsų mieloji kompozitorė Giedra Gudauskienė jai įteikė pluoštą naujų kompozicijų jos balsui, palinkėdama jai sėkmės ir dar ilgai, ilgai džiuginti mūsų lietuvišką publiką lakštingalos balsėliu.

Baigdamas turiu pastebėti, kad solistė Gina ir pianistė

Raimonda scenoje atrodė žavėtinai. Laukia mūsų auditorija iš jų daugiau.

Sol. Gina Čapkauskienė buvo atsivežusi ir savo neseniai išleistų plokštelių, kurios iš jos rankų tirptė ištirpo ir daugelis jau nebeįsivaikė. Ji mielai jas dedikavo ir bendravo su publika. Galia, kad neatvežė apie 100 plokštelių. Nusivylimas tiems, kurie nebeįsivaikė.

Juozas Kaributas

• Į VASARIO 16 d. GIMNA — ŽIŲ išvyko mokyti 3 lietuviškas: Nida Gedgaudaitė, Viltis Janutaitė ir Dalia Navickaitė.

PADĖKA

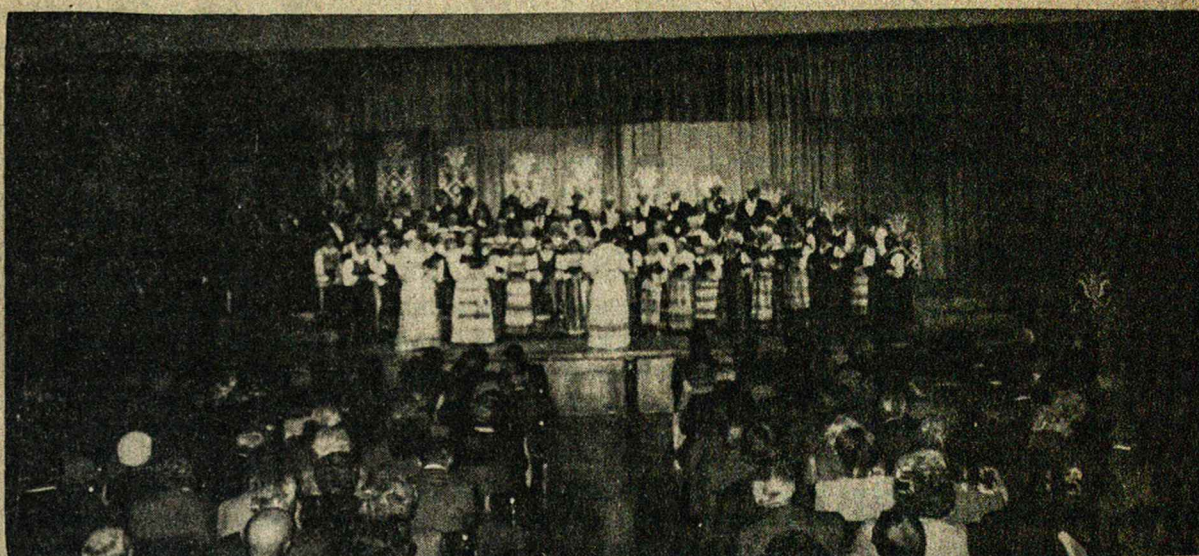
Sugrįžusi iš ligoninės ir dabar globojama savo dukters ONUTĖS ir anūkės LIDIJOS, noriu padėkoti giminėms ir pažįstamiems už aplankymą manęs ligoninėje. Man sunku išvardinti visus, tačiau visų JŲSŲ atsilankymas išblaškė mano nuobodžias, vienišas dienas ligoninėje ir pataisė sunkiai prislegtą nuotaiką.

Nuoširdžiai dėkoju už įvairias praktiškas dovanas ir puikias gėles. Kai kurios dar ir dabar puošia mano namelius ir džiugina mane gražiu žydėjimu.

Jūsų visų atsilankymą visuomet mielai prisiminsiu.

Su nuoširdžia padėka —

ELENA KAULAKIENĖ

MONTREALIO IR HAMILTONO CHORAI ATLIEKA DAINĄ "SU DAINA Į TĖVYNĘ" su solistėmis ANITA PAKALNIŠKYTE ir SLAVA ŽIEMELYTE
Abi nuotraukos D.N. Baltrukonis

montreal

LIETUVIŲ DIENOMS NUAIDĖJUS

D. N. BALTRUKONIS /tęsinys/

Sekmadienio programa ir K. L. D. Užbaiga

Po visokeriopai audringo šeštadienio popiečio ir nakties, išaušo gana skaidrus sekmadienio rytas. Virš Ontario ežero, pro rytą rūkus kilo puiki raudona saulutė, žadanti gerą dieną. Tokia ji ir buvo. Po audringų ulavonių /ypač jaunimas/ jau 8 val. ryto, nors ir po trumpo poilsio, subruzdavo visi keltis, praustis, rengtis, valgyti pusryčius, nes 11 val. A. n. pilyje, Lietuvos Kankinių Parapijos komplekse mūsų laukia kritiškos generalinės repetacijos, nulemiančios šios dienos didįjį koncertą. Jau apie 10 val. visi mūsų kolektyvo nariai buvo susipakavę ir tempėsi savo mantą žemyn, kur prie viešbučio durų laukė mūsų blizgantis "Concorde" su gerai pailsėjusių šoferiu.

Laukinės žąsys

Turėdami dar gerokai laiko, sukinėjomės apie ryto saulutėje švytinčių mūsų autobusų. Tuo tarpu, nuo Ontario ežero pakrančių klegėdamos, pamažu būriais žygiavo pilkosios Kanados laukinės žąsys. Ir taip neskubėdamos

ėjo jos skersai Lake-shore bulvarą, sulaikydamos bet kokį automašinų eismą, tai sustodamos vidury kelio, tai vėl besigandydamos tarpukelio pievelėse.

Ir gudrumas šių sutvėrimų! Jos gerai žino, kur saugu, kada — ne. Sakysim — per Quebec'o ir kitas Ontario vietoves jos turi skristi aukštai ir naktį, kad išvengtų tų velniškų medžioklių šūvių. Tačiau, pasiekę šį rojaus kampelį, kur jas saugo ir globoja griežti Ontario ir Toronto miesto įstatymai, jos vaikštinėja — neskubėdamos

kaip kokios ponios, sauramai bindzinėdamos, nežiūrindamos jokios vėliausios technikos, sulėtindamos ją iki sustojimo. Ir nedrįsk tu jų kaip nors paliesti ar užgauti — tuoj ilga ir griežta įstatymo ranka tave pasieks ir sutramdys. Ir jostą gerai žino! Oi, gudrumas šių pilkųjų žąselių! Jos priartėjo visiškai prie mūsų grupės, tiesiog leidosi mums prie jų prieiti. Netgi jos pačios priselindamos iš paskos, ar kurio kito šono žnybtels vyrams į kelnes, ar moteriškoms į sijonus — duok, sako, ko nors užkasti!..

Na, palikim tas gudruoles žąseles sau, o mes tęsime savo uždavinį — vyksime į A. n. pilyje, Lietuvos Kankinių Parapijos kompleksą, 11 val. repetacijoms ir, pagaliau, į didįjį egzaminą — koncertą...

A. n. pilyje

Po kelių minučių smagaus važiavimo, mūsų autobusas įvažiuoja į A. n. pilyje pastatų erdvų kiemą. Išvirstame visi laukan ir tem-

piamės savo lagaminus į koncertų salę, kur jau mūsų laukia Hamiltono choristai su savo dirigente Dariaus Deksnys-Powell; jai teks diriguoti pirmąjį kūrinių "Su daina į Tėvynę". Štai ir mielosios solistės: šio renginio siela — Slava Žiemelytė, puikus kontraltas ir sopranas — Anita Pakalniškytė, su kuriomis teks kartu dainuoti.

Pirmiausia scenon sulipa Montrealio Vyrų Oktetas su savo dirigentu ir pianistu A. Stankevičium. Jie atliks 4 dainas: "Mano kraštas" — V. Baumilo, "Atėjau prie lušnos" — St. Sodeikos, "Šlaima šilko vėjas" — K. Žilijūno. ir "Lygioj lankelėj" — liaudies daina. Jie, susibūrę apie pianą, bando įvairias formacijas, kiekvienai dainai vis kitokį. Suskamba kiekvienos dainos akordai. Seka dirigento pastabos, silpnės, nes vietas kartoja iš naujo. Skamba juokas ir kitų choristų replikos. Pagaliau, jiems skirta valanda baigiasi. /bus daugiau/

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. — 7 v. v., šeštadieniais 9 v. r. — 12 v. a. n.
Naty of "Better Business" Sure

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAIŠRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais bet kur pasaulyje skambinti:

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

TEL.: 533-3531

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPULACIJOS

PARENGIMAI

• LA PKRIČIO 24 d., AV Parapijos salėje nepriklausomos Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas. 11 val. - pamaldos AV bažnyčioje. 12 val. Aktas - minėjimas AV Parapijos salėje.

Tą dieną prie įėjimo bus renkamos aukos lietuvių karių invalidų šalpai.

• LA PKRIČIO 24 d. - GRYBŲ PIETŪS Šv. Kazimiero Parapijos salėje, po 11 val. pamaldų.

• LA PKRIČIO 30 - GRUODŽIO 1 d. - RŪTOS KLUBO metinis BAZARAS AV Parapijos salėje.

• GRUODŽIO 7 d. Aušros Vartų Parapijos salėje rengiams sol. Slavos ŽIEME - LYTĖS koncertas. Akomponuos muz. Jonas Govėdas. Rengia Kat. Moterų Džos Montrealio Skyrius.

• SIMANIŪKŠ TIS Ričardas, ilgus metus išgyvenęs Montrealyje, savo laiku gražiai reiškėsis mūsų kolonijos kultūriname gyvenime, ypač teatro veikloje, išsikėlė į Torontą, kur gyvens Lietuvių Pensininkų Namuose.

• ŠV. KAZIMIERO bažnyčios remontas vykdomas toliau, nuvalius langų rėmus ir radiatorius.

• Šv. Kazimiero Parapijos CHORUI vaišes suruošė Ch. ir I. AMBRASAI, o Choras sugiedojo "Ilgiausių Metų" savo pirmininkui Ch. Ambrausui, prašydamas ir toliau jam pirmininkauti.

"ŠIRDYS DAR ŽYDI" - tokia daina pasitiko per garsiakalbius atvykusius AV Parapijos salėn lapkričio 3 d. Tos dainos vardu pavadinta ir naujausioji mūsų Vyrų Okteto plokštelė. Tą popietę ją pristatė Rytis Bulota. Plokštelę išleido jau gerą vardą įgijusi VILNIUS RECORDS plokštelių leidykla, įsteigta muz. A. Stankevičiaus.

Oktetas pasižymi geru balsų kombinacija. Taip pat kad prie veteranų prisijungė ir jaunų dainininkų balsai. Šios romantiškos plokštelės įrašė dalyvavo /žūr. nuotraukoje/ A. Gudas, R. Bulota, Alb. Urbonas, A. Rusinas, V. Murauskas, H. Celterius, A. Mickus ir D. Mališka. Jų dirigentas, kompozitorius ir akompaniatorius - A. Stankevičius.

Pristatymo programą pravedė A. Celteriūtė. Oktetas padainavo keletą dainų pakilioje nuotaikoje. Į sceną buvo iškviešta buvusi ilgametė mūsų chorų ir Okteto dirigentė muz. Mme M. R. och Ji buvo apdovanota gėle ir visų nuoširdžiai sutikta. Nemažą būrį atvykusių pavaišino kava, pyragais ir stiklu šampano Oktetas. Mes visi džiaugiamės nauja plokštele, kurios vedamoji daina mums sakė, kad ne tik dainininkų širdys dar jaunos, bet davė vilties, kad gal ir mūsų dar tokios, nes dar mylime dainą ir gerbiame savo dainininkus bei jų vadovus.

Muz. A. Stankevičiaus reikia ypatingai pasveikinti, kad nežiūrint finansinės rizikos, jis pasiryžęs leisti geriausias kokybės plokšteles.

Verta prisiminti VILNIUS RECORDS plokšteles dabar, artėjant šventėms. Jos - vertinga dovana.

Jaunatvišką plokštelės voko viršelių nupiešė Teresė Mikuvienė.

Mielieji "NL" skaitytojai! Norime pasidalinti keliomis mintimis.

- Žinome, kad paštiniškai nevisada duoda tinkamą patarnavimą, pakartotinai kreipiamės į juos. Jūsų patogumui, kad neužsimirštų parengimų datas, dedame PARENGIMŲ sąrašėlį, kai tik gauname iš anksto pranešimus. Jį patogiu išsikirpti ir pasidėti matomoje vietoje. Jeigu laikraštis ir nebūtų pristatytas, parengimų datas galėsite patikrinti.

- Primename, kaip buvo skelbta, kad dar yra už šių metų neužsimokėjęsų prenumeratos skaitytojų /t.y. gauna laikraštį skolon... bet taip tur būt buvo

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

ĮVYKS LAPKRIČIO mėn. 24 d.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOJE

11 val. - Iškilmingos pamaldos

12 val. - Minėjimas - Aktas

Parapijos salėje

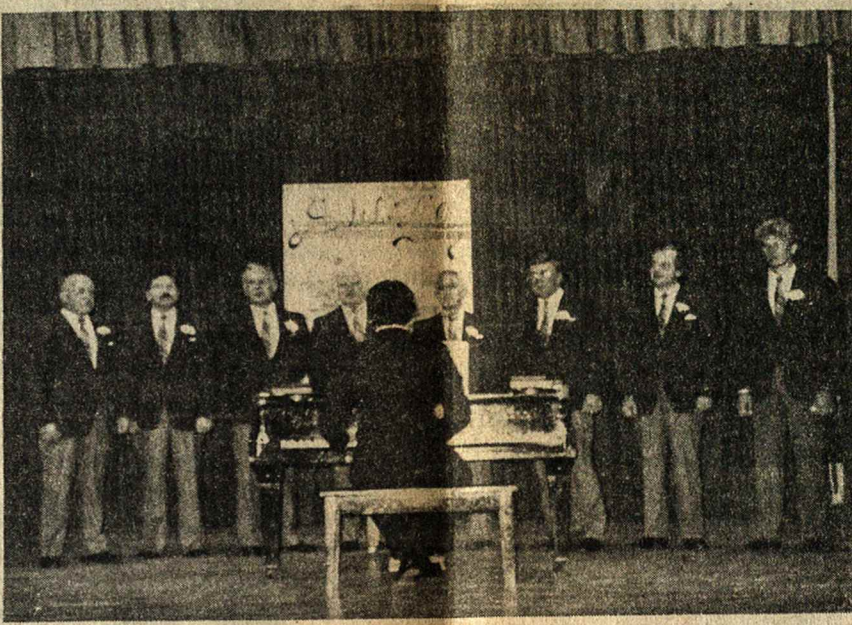
• Paskaita: JUOZAS ŠIAUČIULIS

• Meninėje programoje: Montrealio GINTARO

ANSAMBLIO Dainos Vienetas

Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis pamaldose ir Minėjimo Akte. Po minėjimo - kava ir užkandžiai. ĮĖJIMAS: \$5.00

VISUS MALONIAI Kviečia L.K.V.S. RAMOVĖ

MONTREALIO OKTETAS PLOKŠTELĖS PRISTYMAS METU AV parapijos salėje 1985.XI.3 Nuotr. D.N. Baltrukonio

įpratę nuo seniau. Labai ba tiems, kurie iki SAUSIO prašome, nedelsiant pasi- 1 d. užsimokės ateinančių tikrinti ir jei reikia, atsi- metų prenumeratą - kaina skaityti. Nei spaustuvė, nei lieka ta pati - \$18, -/t.y. \$1.50

Po sausio 1 d., 1986 m. - prenumerata kainuos \$20. mėnesiui.

-Džiaugiamės turėdami jus visus skaitytojų tarpe, prašome pasisakyti, kokie čia tikrai gausite laikraštį. Šių metų prenumerata, ar- geidautumėte. "NL"

RĖMĖJŲ PRENUMERATŲ ATSIUNTĖ:

P. Bendikas, C. Ambrasas, J. Tubis, S. Stravinskis, A. Šukaitis, Ig. Ramonas, S. Jankauskas, K. Strikaitis, R. M. Šimokaičiai, F. Vičiulis, K. Lukošius.

Atsiuntę RĖMĖJŲ PRENUMERATAS ir PRIDĖJO AUKĄ: V. Gruodis - \$5, A. Gaurys - \$5; B. Zinkevičius - \$5; V. Blazys - \$25.

Užsimokėdami PRENUMERATAS, PRIDĖJO AUKĄ: Mrs. J. E. Tanner - \$4; J. Paulauskaitė - \$2; Pr. Bernotas - \$2; A. Sakalas - \$2; F. Skruibis - \$2; J. Kisiūnas - \$6; J. Karosas - \$10; V. Skabeikis - \$14.

Atsiuntę AUKU: Toronto Lietuvių Moterų Būrelis - \$35; A. Paukštaitienė - \$25.

"NL" MAŠINĖLĖS VAJUI: K. Lukošius - \$100; A. Šukaitis - \$50; Z. Barysas - \$25. VISIEMS - nuoširdžiausias AČIŲ! "NL"

HONEY FOR SALE!

Direct from the Beekeeper. \$1.00 a pound. Delivery could be arranged too! Please call:

Tel.: 627-1328.

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS PASSEPORT • COMMERCIAL MARRIAGE • WEDDINGS 2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINĖ MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 786-5827

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00
1 metų 8.75%
TERMINUOTUS INDĖLIUS
1 metų 8.5 %
180 d. - 364 d. 8.25%
120 d. - 179 d. 8. %
60 d. - 119 d. 7.75%
30 d. - 59 d. 7.5 %
TRUMPALAIKIUS INDĖLIUS
už \$20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6.25%
Su draudimu 6. %
Kasdieninės 5.75%
ČEKIŲ SĄSKAITAS 5 %

DUODA

PASKOLAS:

NEKILNOJAMO TURTO IR ASMENINĖS PASKOLOS MIRTIES ATVEJU DRAUDŽIAMOS IKI \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00 4:00 - 8:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00 2:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. at.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ • ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West, Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

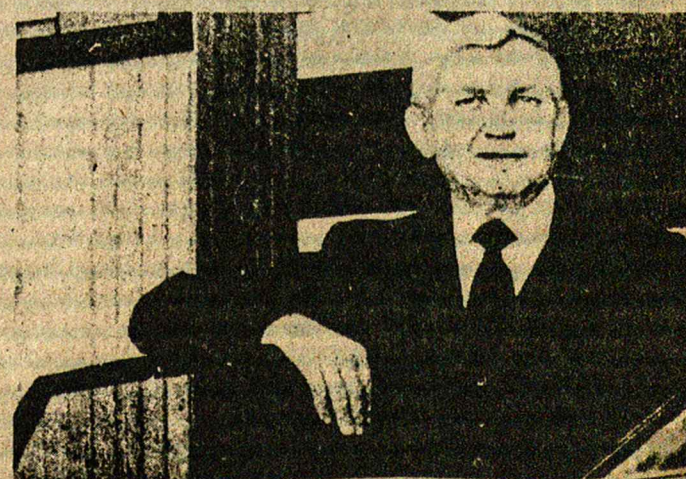
• Didelis pasirinkimas gatavų paltų
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisau ir remdėliuoju
• Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS, SALES MANAGER

Tel. 489-5391

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS 1410 St. Catherine St. W. Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235

Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D.D.S.

Dantų gydytojas - chirurgas 8606 Centrale, coin corner 45e ave. suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q. H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430